

ADVENT SZEMLE

2022. JÚLIUS: BIZALOM VÁLSÁGOS IDŐBEN! + KI A VÁROSOKBÓL!
+ SÜVEG VAGY KORONA + AZ ATYA KEZE + JÉZUS KRISZTUS –
AZ ÓTESTAMENTUM LEGFONTOSABB SZEMÉLYISÉGE
+ A SZENT SÁTOR ÜZENETE A MA EMBERÉNEK + AZ ÚR TÚZEI
+ KÉRDÉSEK ÉS VÁLASZOK A TEREMTÉS KÖNYVÉBEN

HAVONTA MEGJELENŐ TÁJÉKOZTATÓ ÉS GONDOLATÉBRESZTŐ FOLYÓIRAT A KRISZTUS VISSZAJÖVETELÉT VÁROKNAK

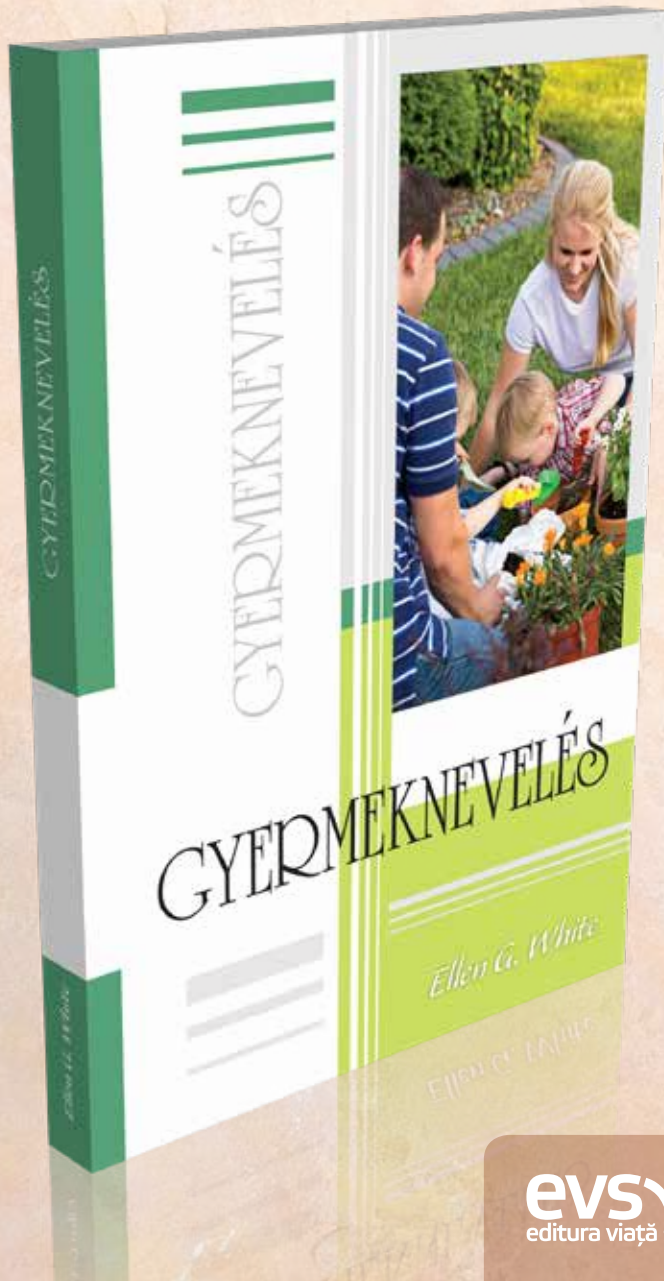

JÉZUS JÖN! VEDD KI A RÉSZED!

Generál Konferencia 2022. | St. Louis, Missouri, AEÁ

„Íme, Én hamar eljövök...”

Küldetésünk, hogy Urunkat, Jézus Krisztust dicsőítsük határtalan szeretete bizonyítékainak ismertetésével. Célunk az, hogy cikkeink és híreink által olvasóink jobban megismerjék a Megváltót, és reménykedve várják közeli eljövételét.

Gyermeknevelés

A tény, hogy négy fiúgyermek anyja volt, megadta szerzőnknek a lehetőséget arra, hogy – személyes tapasztalatából származó tekintélyének és megértésének köszönhetően – bemutassa azokat az értékes tanításokat, amelyeket ő maga is Istentől kapott.

A másoknak bemutatott elveket saját családján belül is alkalmazta, ami bizalmat ébreszt olvasói szívében. Ellen G. White fegyelmezést, jellemalakítást, az értelem fejlesztését, a test építését és a lélek nemesítését szolgáló részletes tanácsait kétségkívül értékelni fogja minden felelősségteljes, bölcs szülő.

evs
editura viață și sănătate

2022. JÚLIUS. A Romániai Hetednapi Adventista Egyház hitnevelő és tájékoztató havilapja.
Megjelenik havonta az Unióbizottság irányításával.

Igazgató Balla Loránd; Főszerkesztő Teodor Huțanu; A magyar kiadás koordinátora Szász Ernő; Tanácsadók Aurel Neațu, Georgel Pîrlitu, Emil Jigău, Mihai Maur, Tiberiu Nica, Robert Mandache, George Sbirnea, Ștefan Tomoiagă, Gabriel Ban; Különleges munkatársak Romică Sirbu, Dragoș Mușat, Gelu Poenariu, Daniel Brînzan, Marius Andrei; Fordította Bartha Sándor; Szerkesztő Zakariás Loránd; Tördelés Szőcs Erzsébet; Levelezési cím Curierul Adventist (Adventszemle), str. Cuza Vodă, nr. 12, Cluj-Napoca, jud. Cluj, cod 400 107; Tel. 0756-059330; E-mail adventszemle@adventist.ro; Website www.curieruladventist.ro; Nyomtatás Tipografia Viață și Sănătate, Șos. Cernica, nr. 101, Pantelimon, jud. Ilfov; Tel. 021/323 00 20, Fax 021/323 00 40
ISSN 1842 - 3361

A GENERÁL KONFERENCIA 61. ÜLÉSSZAKA

St. Louis, Missouri, Amerikai Egyesült Államok, 2022. június 6–11.

„Most azért álljatok az Úr elé a ti nemzetségeitek és ezreitek szerint.” (1Sám 10:19)

A Hetednap Adventista Egyház képviselői ötévenként összegyűlnek a világ minden tájáról egy a modern keresztény vallásfelekezetek között egyedülálló nagy eseményre.

A Generál Konferencia ülészsaka már évtizedek óta a legfontosabb egyházi találkozó, a hívő család legszebb összejövetelének számít, ugyanakkor Isten népe között a létező legnagyobb tekintélynek örvendő, olyannyira, hogy némelyek szerint a Generál Konferencián ülésző egyház hangja valójában Isten hangját képviseli.

Célkitűzések

Egyeseket csak a világszéles szervezetet irányító bizottság új szolgálattevőinek megválasztása érdekelt, viszont az egyház életére nézve ez az ülészsak sokkal több volt egyszerű választásoknál.

A fontosabb napirendi pontok között megemlítjük az utóbbi évtizeddel kapcsolatos jelentéseket és tevékenységi irányvonalakat, a következő három évre megszabott stratégiák elfogadását, az egyházi alapokmányunkban (Gyülekezeti Kézikönyv és Working Policy) eszközölt változtatások elfogadását, valamint a különböző országok küldöttségei közötti kapcsolatteremtést.

Az ülészsak jelmondata – „Jézus jön! Vedd ki a részed!” – fel volt tüntetve mind az igazolványokon, mind a hátizsákokon és a nyomtatott vagy digitális formában megjelent anyagokon, ahogy az emelvény mögötti falon is látható volt.

Mitől volt különleges ez a találkozó?

Egyházunk jelenleg 22 millió tagot számlál. A találkozóra hozzávetőleg 2600 delegátus kapott meghívást, közülük nagyjából 600-an az internet segítségével csatlakoztak a munkálatokhoz. A jelenlegi helyzet miatt el kellett térni az eddig megszokott szervezési formától. A „hibrid” konferencia a Zoom-alkalmazás segítségével zajlott le, a járvány miatt az időtartama is rövidebb volt, mivel a különböző országok eddig megszokott kiállításait virtuális kiállításokkal helyettesítették. A választási munkálatokra és a különböző megbeszélésekre is rövidebb időt szántak, mint korábban megszokhattuk, ebből adódóan a napi tevékenységek némiképp pörgősebb tempóban zajlottak.

Az esemény másik sajátosságát a kizárólag elektronikus úton történő szavazás jelentette. A nevekre és a határozatokra a küldöttek a telefonjaik

TARTALOM

- 3 Generál Konferencia**
*Dragoș Mușat
Daniel Brînzan
A Generál Konferencia 61. ülészsaka*
- 8 Lelkiség**
*Gabriel Dincă
Bizalom válságos időben!*
- 10 Vélemények**
*Dr. Daniel Nițulescu
Ki a városokból! (V)*
- 14 A kereszténység történelme**
*Dr. Benone Lupu
Süveg vagy korona (I)*
- 17 Adventus Egyetem**
*Emanuel Sălăgean
Akkreditáció*
- 18 ASUP – Börtönszolgálat**
*Adalbert Ghejan
Az Atya keze*
- 20 Lelkiség**
*Dr. Dan Constantinescu
Jézus Krisztus – az Ótestamentum legfontosabb személyisége (IV)*
- 23 Ótestamentumi történelem**
*Farkas Győző
A Szent Sátor üzenete a ma emberének*
- 25 Elmélkedés**
*Dr. Ștefan Radu
Az Úr tüzei (II)*
- 27 Teológia**
*Florin Lăiu
Kérdések és válaszok a Teremtés könyvében (II)*
- 31 Gyermekek oldala**
*Alina Chirileanu
A kenyerek megsokasítása*

Erton Köhler,
a GK titkára

Ted Wilson,
a GK elnöke

Paul Douglas,
a GK kincstárnoka

segítségével szavazhattak, ennek érdekében mindenki kapott egy QR-kódot és egy szavazási azonosítót. Egy kimondottan erre a célra készült alkalmazás számlálta a szavazókat és a szavazatokat, következképpen a mechanizmus pontos, átlátható és nyilvános volt. Megfigyeléseink alapján a javaslatok zömére 1300 és 2000 közötti szavazat érkezett.

Az eseményhez figyelemreméltó módon járult hozzá az Adrews Egyetem egyik tanára, aki a javaslatok utáni szavazásra kiszabott három perces csend alatt advent himnuszokat játszott az orgonán. Az összes elhangzó zenemű Romániában is ismert, ami még egyszer igazolta számunkra, hogy a hívők világszéles nagy családjához tartozunk.

A megválasztott szolgálattevők

A munkálatok első napjának estéjén a szavazatok 74,9%-ával újraválasztották Ted Wilson elnököt. Másnap reggel került sor a titkár, Erton Köhler (96,1%) és a kincstárnok, Paul Douglas (97,4%) megválasztására, délután pedig meg lettek választva az alelnökök, a titkárhelyettes, valamint a titkári és a pénzügyi osztály igazgatói. A most kezdődő mandátum három évre rövidül, mivel a Covid19-járvány miatt a 2020-ra beütemezett választásokat az időre kellett halasztani.

A 13 divízió elnökét egy tömbben választották meg, ők a szavazatok 97,1%-át szerezték meg, a Generál Konferencia különböző osztályainak igazgatói pedig a voksok 83,7%-át. Ez utóbbi esetben egy európai delegátus javasolta, hogy a listát küldjék vissza a kinevező bizottsághoz, hogy még több női személyt javasoljanak az igazgatói listán. Javaslátát a közgyűlés elutasította.

A Generál Konferenciánál eddig is szolgáló romániai lelkipásztorok megőrizték tisztségüket, így Pavel Goia lelkipásztor maradt a Lelkeszi Osztály társigazgatója és a Ministry folyóirat főszerkesztője, Nelu Burcea lelkipásztor pedig a Vallásszabadság és Közkapcsolatok Osztály társigazgatója.

Az Inter-Európa Divízió adminisztrátorai is újabb mandátumot szereztek: Mario Brito – elnök; Magyarosi Barna – titkár; Norbert Zens – kincstárnok.

Fontosabb változtatások

Az ülésszakon részt vevők általánosan jó és fel-emelő hangulatról számoltak be. Érezhettük, hogy az egyházat a tiszta advent lelkület, a Jézus Krisztushoz való közeledés, a megigazulás, az eljövétel várása, a szolgálat lelkülete, a közös értékek, a Biblia és a világszéles advent missziómunka egyesíti.

Különleges hangsúlyt kapott a lelkész küldetése, ennek érdekében a Gyülekezeti Kézikönyv újabb paragrafusokkal bővült. Megfogalmazásra kerültek a lelkipásztor személyes küldetésére és a gyülekezetet missziómunkára felkészítő szerepére vonatkozó kitételek. Nyomatékosan ki lett jelentve, hogy az egyházszervezet a missziót képviseli. A titkár jelentésének több mint fele szintén a missziómunka élvonalában, a főleg fehér területeken szolgáló adventista missziómunkásokkal kapcsolatos információkat tartalmazott. Nem a szervezet áll az élvonalban, hanem a missziómunka, amit nemcsak szabadidőnkben, hanem teljes munkaidőben végeznünk kell.

Határozat született arra vonatkozóan, hogy a gyülekezetekben a szavazást elektronikus (online)

formátumban is le lehessen bonyolítani. Elfogadták a javaslatot, miszerint kellő fontosságot kell tulajdonítani a fogyatékkal élő tagjainknak is, következésképp meg kell találni a megfelelő erőforrásokat ahhoz, hogy számukra is hozzáférhetővé tehessek a gyülekezeti épületeket, ahogy a gyülekezetbe való szállításukat is meg kell oldanunk.

Bevezetésre került egy cikkely, amely előírja a Generál Konferencia Végrehajtó Bizottsága azon tagjainak a fegyelmezését, akik nem vetik alá magukat az egyház szabályainak: megvonható tőlük a bizottsági üléseken való részvétel joga. Ezt a szabályt eddig minden adminisztratív szinten alkalmazták, viszont nem létezett írott kitétel kimondottan a Generál Konferencia Végrehajtó Bizottságának testületére vonatkozóan.

A plénumban vita folyt a presbiterek és a diakónusok szerepéről is. Több európai és amerikai delegátus is felszólalt a női presbiterek és diakónusok felszentelése mellett. Érvként hozták fel a nemek közötti egyenlőséget, mint ahogy azt is, hogy bizonyos országokban egyre nagyobb vezetői hiány mutatkozik. Megjegyzendő, hogy ez a kérdés nem szerepelt a munkálatok napirendjén. A női lelkészek felszentelése sem került napirendre, ettől eltekintve néhány európai és észak-amerikai küldött lehetőséget kapott arra, hogy a plénum előtt elmondja a véleményét. Hasonlóképpen az egyházterületek elnöki minőségével kapcsolatos megbeszélésen is elhangzott a javaslat, hogy olyképpen kellene módosítani a Gyülekezeti Kézikönyvet, hogy nőt is meg lehessen választani egyházterületi elnöknek. Ez viszont csak akkor lenne megvalósítható, ha a szabályzatból törölnék azt a kitétel, amely arra vonatkozóan pontosít, hogy az egyházterület elnöke kizárólag *felszentelt* lelképásztor lehet. Elhangzott az az érv is, hogy a Generál Konferenciának van női alelnöke Ella Simmons személyében, és a világ különböző részein, ahol hiány tapasztalható a humán erőforrások terén, a nők remekül elegendő tehetnének ennek a küldetésnek és a vezetői beosztásnak.

Egy viszonylag „érzékeny”¹ téma vitát váltott ki a küldöttek között. Elhangzott a javaslat, mely szerint minden gyülekezetben ki kellene nevezni egy felelős személyt, aki a Prófétaság Lelkének írásait népszerűsíti és megfelelőképpen magyarázza. Számos európai és amerikai delegátus felszólalt ez ellen a javaslat ellen, azzal érvelve, hogy sokkal inkább a Bibliát kellene népszerűsíteni, mint a Prófétaság Lelkének írásait, mivel ez utóbbit sokan félremagyarázzák. Az eredeti javaslatot végül 66,3%-os többséggel megszavazták, ami – természetesen szubjektív – véleményünk szerint az elvártnál gyengébb támogatásról tanúskodik.

Az Inter-Európa Divízió küldöttsége

Nancy és Ted Wilson

Ukrajna küldöttsége

Románia képviselői

A romániai delegáció 17 személyből – lelkipásztorokból és laikus tagokból – tevődött össze. Ha ideszámoljuk még az Inter-Európa Divíziónál dolgozó 3 romániai testvér is, akkor máris 20 személyről beszélünk, akiknek kétharmada személyesen is jelen volt az ülészenkon, a többiek interneten csatlakoztak a munkálatokhoz.

A Generál Konferencia kinevező bizottságának munkálatain Uniónk elnöke, Aurel Neațu lelkipásztor képviselt bennünket. Az Inter-Európa Divízió kinevező bizottságában a Romániai Unió részéről dr. Constantin Militaru, Gabriel Ban és Aurel Neațu lelkipásztorok vettek részt.

A delegátusainkról készült fényképek megtalálhatók a presedinte.adventist.ro elnöki blogon.

A GENERÁL KONFERENCIA ÜLÉSSZAKA MÁR ÉVTIZEDEK ÓTA A LEGFONTOSABB EGYHÁZI TALÁLKOZÓNAK, A HÍVŐ CSALÁD LEGSZEBB ÖSSZJÖVETELÉNEK SZÁMÍT, UGYANAKKOR ISTEN NÉPE KÖZÖTT A LÉTEZŐ LEGNAGYOBB TEKINTÉLYNEK ÖRVEND, OLYANNYIRA, HOGY NÉMELYEK SZERINT A GENERÁL KONFERENCIÁN ÜLÉSEZŐ EGYHÁZ HANGJA VALÓJÁBAN ISTEN HANGJÁT KÉPVESELI.

A romániai küldöttség

A Generál Konferencia alkalmazása, amelyen keresztül megtekinthető a teljes program, az ülészen napirendje, valamint a különböző javaslatok:

GCS 2022 – letölthető az App Store-ról (iOS) és a Google Play-ről (Android)

A munkálatokról készült felvételek:

<https://presedinte.adventist.ro/agenda-presedintelui/>

A romániai delegációról készült fényképek és videók:

<https://presedinte.adventist.ro/2022/06/11/imagini-de-la-sesiunea-internationala-a-bisericii-adventiste-de-ziua-a-saptea-conferinta-general-a-st-louis-sua/>

Aurel Neațu lelkipásztornak a munkálatok végén rögzített üzenete:

<https://fb.watch/dH-wU5KgGS/>

Hírek és tájékoztatások az ülészenzokról:

<https://adventist.news/news/>; https://www.gcsession.org/voted_positions/;
<https://adventist.ro/>

Írott anyagok különleges érdeklődésnek örvendő témákról:

<https://adventistreview.org/page/2/>

További linkek:

<https://adventist.news/news/what-happened-today-monday-june-6th>
<https://adventist.news/news/what-happened-today-tuesday-june-7th>
<https://adventist.news/news/what-happened-today-wednesday-june-8th>
<https://adventist.news/news/what-happened-today-thursday-june-9th>

Marius Andrei lelkipásztor, csoportunk fordítója remek munkát végzett, amire a jelenlevő adventista újságírók is felfigyeltek. Az *Adventist Review* folyóirat külön méltatta a szolgálatait.²

A június 10–11. szombati program

A pénteki vacsora és a szombat-kezdés utáni program a „Teljes tagbevonás”-ról szólt (angolul: TMI³), amely alkalomból a 80000 nézőt befogadó stadion hatalmas képernyőin feltűnt a Teleorman megyei Lili Ionescu önkéntes misszionárius. A jelenlevők tapssal jutalmazták a riportot, amelyben testvérünk bizonyosságot tett missziós módszereiről.

A másnap reggeli szombatiskola keretében került bemutatásra a gyermekeknek szánt bibliatanulmányok új formátuma *Alive in Jesus* cím alatt, amely 2023 januárjától lesz elérhető a divíziók számára. A heti tanulmányt a színpadon helyet foglaló négy személy beszélt meg.

A szombat délelőtti igehirdetést megelőzően a Generál Konferencia titkára, Erton Kohler méltató szavakkal beszélt az újraválasztott Ted Wilson elnök tevékenységéről, lelkipásztori adottságairól, életének a közvélemény által kevésbé ismert vetületeiről, valamint a családjáról.

Ezt követően a White Alapítvány egyik képviselője bemutatta Ellen G. White-nak azt az imádságát, amely a XX. század elején megtartott Generál Konferencia ülésén hangzott el. Az imádságot több nyelven is kinyomtatták, és a bejáratnál szétosztották a résztvevők között. Az ünnepi fohászt az emelvényről Elaine Oliver testvérnő olvasta fel.

Ted Wilson lelkipásztor prédikációját érdemes lenne közzétenni minden romániai adventista gyülekezetben. Beszédében az újraválasztott elnök sajátos hitünk és hitgyakorlatunk több támpontját is érintette. A prédikáció a <https://adventist.news/news/hold-fast-what-you-have> linkre kattintva tekinthető meg.

A legtöbb résztvevőt szombaton jegyezték: becsléseink szerint mintegy háromezren lehettünk. Ebéd után a küldöttek részt vehettek egy ünnepi programon, amelyet a Generál Konferencia keretében az utóbbi években szolgálatot tevő testvérek (divíziók elnökei, titkárok, kincstárnokok, misszionáriusok, stb.) nyugdíjba vonulásának tiszteletére szerveztek.⁴

Következett a nemzetek zászlós felvonulása. Hazánkat⁵ a Carmen és Aurel Neațu házaspár képviselte, román népi öltözetet viselve. Később színpadra lépett 20 személy, akik olyan országok zászlóit tartották a kezükben, amelyekben még nincs adventista jelenlét. Ennek kapcsán odaszentelődési pillanat következett a misszionáriusok számára, akiket a Jézus visszajövetelére várakozva kiküldenek a világ különböző országaiba dolgozni.⁶

Nagy előjog számunkra, hogy jelen lehettünk ezen az ülésen. Beszámolónk végén szeretnénk elmondani, hogy világszéles egyházunk vezetősége teljes mértékben

Lili Ionescu önkéntes misszionárius

Carmen és Aurel Neațu

elköteleződik Jézus Krisztus mellett – az Általa megvalósított megigazítás, a közeli eljövetelebe vetett hit és a közös missziós küldetés teljesítése mellett.

„Az egész test, a kapcsok és kötelek által segédelmet vévén és egybeszerkesztetvén, nevedik az Isten szerint való nevedéssel” (Kol 2:19).

„Jézus jön! Vedd ki a részed!” ■

Dragoș Mușat, a Unió Kommunikációs-, Közkapcsolatok- és Vallásszabadság Osztályának igazgatója

Daniel Brînzan, az Unió Misszió-, Szombatiskola- és Személyes Szolgálatok Osztályának igazgatója

1. <https://www.youtube.com/watch?v=8qWH-aINR4w>
2. <https://adventistreview.org/gc-news/one-church-many-languages/>
3. <https://adventist.news/news/an-invitation-for-total-member-involvement>
4. <https://adventist.news/news/general-conference-session-delegates-recognize-retirees>
5. https://m.facebook.com/100052223471697/videos/683762012730599/?refsrc=deprecated&ref=sharing&_rd=1
6. <https://adventist.news/news/sabbath-afternoon-and-closing-ceremony-unites-worldwide-adventist-church-in-mission-focus>

BIZALOM VÁLSÁGOS IDŐBEN!

ISTEN NEM LELEI
KEDVÉT A NEHÉZ-
SÉGEINKBEN,
VIZSONT NEM
MENTESÍT ATTÓL,
AMI SZÜKSÉGES
AHHOZ, HOGY
EGYRE JOBBAN
HASONLÍTSUNK
AZ Ő FIÁHOZ.

Az utóbbi hónapokban, vagy inkább az utóbbi két évben a váratlan események özöne az egész világon számos korlátozás bevezetését eredményezte, veszteséget és feszültséget okozva számunkra. Mindezek hatalmas viharoként csaptak le sokunk életére. Noha nem voltunk felkészülve rá, mégis sikerült a „felszínen” maradnunk. Nehéz, szokatlan, előreláthatatlan pillanatokat élünk, élünk át, és azon gondolkodunk, hogy ilyen körülmények között találunk-e nyugalmat és reménységet a jövőre nézve?

Lehetünk-e nyugodtak a viharban? Egyetlen hajóslegény sem kívánja a vihart, de csak akkor lesz belőle igazi tengerész, ha komoly próbák érik. Nem az a baj, hogy ilyen pillanatokat élünk át. Az igazán fontos kérdés az, hogy miként éljük meg ezeket a próbatételeket. Megerősítenek-e a tapasztalatok?

Az, ahogy átvészeli egy válságot, megmutatja, hogy milyen a hitünk. Bizonyára mindannyian feltesszük a kérdést, hogy miért kell szenvednünk, hogy miért van annyi probléma, feszültség, szomorúság, fizikai és lelki fájdalom? Ha Isten szeret, miért engedi meg a nehéz helyzeteket életünkben?

Bízhatunk-e Istenben?

A kérdést kétféleképpen is feltehetjük:

1. Bízhatunk-e Istenben, amikor próbák érnek? Mellettünk van a bajban akkor is, ha nem látjuk jelenlétének bizonyítékait?

2. Bízhatunk-e Istenben akkor is, amikor nem értjük, hogy mi történik körülöttünk?

Az Isten iránti bizalomhoz elengedhetetlen, hogy személyesen ismerjük Őt. Ez többet jelent az Istennel kapcsolatos dolgok ismereténél. Azt jelenti, hogy mélységes, személyes kapcsolatba kerül szíve annak eredményeként, hogy fájdalmad közepette keresed Őt, és felfedezted, hogy méltó a bizalomra. „Azért te benned bíznak, akik ismerik a te nevedet; mert nem hagytad el, Uram, akik keresnek téged” (Zsolt 9:11).

Ahhoz, hogy a nehézségek közepette is bízhas Istenben, hinned kell az Ő szeretetében, ha-

talmában és bölcsességében. A válságokat nem az érzelmeiddel, hanem a hited szemével kell látnod.

Három igazság Istennel kapcsolatban

A szenvedések és keserőségek sokaságában különböző kérdések törnek ránk: „Képes Isten minden körülmény között gondoskodni rólam (van hatalma)? Tudja, hogy mit élek át (bölcsessége végtelen), hogy mindig gondoskodhasson rólam (jó)?”

Jerry Bridges *Bizalom Istenben* című könyvében három igazságot mutat be Istennel, amely által viszonyul hozzánk: „Isten az Ő szeretetében mindig a legjobbat akarja számunkra; bölcsességében mindig tudja, hogy mi a legjobb nekünk; hatalmával fogva pedig képes ezt meg is valósítani.

Isten mindig uralja a helyzetet

Sokan teszik fel a kérdést: „Ha Isten hatalmas és jó, miért van annyi szenvedés? Miért engedi meg Isten a rosszat?”

Isten nem lépett közbe, amikor Józsefet el akarták adni a testvérei. Akkor sem, amikor Potifár felesége igazságtalanul megvádolta. Isten azonban ezt a rosszat a megfelelő időben jóra változtatta. Tudnunk kell, hogy Isten a mindenség teremtője és fenntartója, ugyanakkor a teremtett világ Ura is. Gondviselése folytán mindig vigyáz a teremtett világra, és irányítja azt. Nem leli kedvét a nehézségeinkben, viszont nem mentesít attól, ami szükséges ahhoz, hogy egyre jobban hasonlítsunk az Ő Fiához. A Prófétaság Lelkének írásaiban olvasuk: „A gondviselő Isten különféle helyzetekbe és körülményekbe viszi bele őket, hogy felfedezzék jellemük előttük is rejtett fogyatékosságait. Alkalmat ad nekik arra, hogy ezeket a hibákat kijavítsák, és alkalmassá tegyék magukat szolgálatára. Sokszor beleengedi őket a szenvedések tüzebe, hogy megtisztuljanak” (*A nagy Orvos lábnyomán*, 471. o.).

Isten úr azon döntései fölött, amelyeket meghoz az emberekre, a népekre, a természetre és az egész világra vonatkozóan, amelyben élünk. „És ő változtatja meg az időket és az időknek részeit;

dönt királyokat és tesz királyokat; ad bölcsességet a bölcseknek, és tudományt az értelmeseeknek. Ő jelenti meg a mély és elrejtett dolgokat, tudja, mi van a setétségben; és világosság lakozik vele!” (Dán 2:21-22). „Az ő akarata szerint cselekszik az ég seregében és a föld lakosai között, és nincs, aki az ő kezét megfoghatná és ezt mondaná néki: Mit cselekedtél?” (Dán 4:32).

Isten végtelenül bölcs

Teljes mértékben bízhatunk Istenben, de nemcsak azért, mert Ő uralja a helyzeteket, hanem azért is, mert Őbenne „van a bölcsességnek és ismeretnek minden kincse elrejtve” (Kol 2:3). Isten bölcsessége végtelen, tévedhetetlen és határtalan (Zsolt 147:5). Bölcsességében képes jót kihozni a rosszból, és szépet a hamuból is. Sosem téved. Noha nem adott magyarázatot Jóbnak a válságban, a próba eredményeképpen Jób mégis szorosabb kapcsolatba került az Úrral. Bizonyos helyzetekben Isten útjai kifürkészhetetlenek, de nem nélkülözik a szeretetet és a bölcsességet (Róm 11:33).

Isten szeretete tökéletes

Néha, amikor jobban bízunk Isten mindenhatóságában és hatalmában, kísértést érzünk, hogy kételkedjünk az Ő szeretetében. A válság pillanatait kihasználva Sátán kérdéseket akar kelteni bennünk Isten szeretetével kapcsolatosan, és ezt sugallja: „Ha szeretne téged, akkor nem engedne meg ilyet az életedben.” Ézsaiás próféta ezért szeretne biztosítani bennünket arra vonatkozóan, hogy bármilyen nehéz helyzet vagy szenvedés közepette Ő velünk van, mert szeret: „Mikor vízen megy át, én veled vagyok, és ha folyókon, azok el nem borítanak, ha tűzben jársz, nem égssz meg” (Ézs 43:2). Isten megígérte, hogy velünk lesz, amikor szomorúak, elkeseredettek leszünk, amikor a keserűség, teher és szenvedés nehezedik ránk. Nem kell választanunk Isten hatalma és jósága között. Ő ezenkívül szeretetteljes uralkodó is. Feltétel nélküli szeretetének legékebb, megcáfolhatatlan bizonyítéka a Golgota. Ezért teszi fel Pál apostol a kérdést: „Kicsoda szakaszt el minket a Krisztus szerelmétől? Nyomorúság vagy szorongatás, vagy üldözés, vagy éhség, vagy meztelenség, vagy veszedelem, vagy fegyver-é?” (Róm 8:35).

Miután az apostol egy szinte minden válsághelyzetre kiterjedő listát sorol fel, végül csodálatos kijelentést tesz: semmi sem szakíthat el Isten szeretetétől. Még a halál sem. Isten szeretete tökéletes és nem ejt hibát! Állandó és tévedhetetlen.

Kételyeink nem semmisítik meg Isten szeretetét, és azt nem is a hitünk teremti meg, hanem Istenben van a forrása, mert Isten maga a szeretet.

Ha ezekben a zaklatott és előreláthatatlan időkben próbára tétetik a bizalmunk, egy pillanatra se felejtjük el, hogy Isten szeretete tökéletes, bölcsessége végtelen, és Ő uralja ennek a világnak a történelmét! Teljes mértékben bízhatunk abban, hogy „Isten sohasem vezeti gyermekeit másképpen, mint ahogy ők maguk is választanák, ha látnák kezdettől a véget, és fel tudnák fogni, milyen dicső az a cél, amit Isten munkatársaiként megvalósíthatnak” (Ellen G. White: *A nagy Orvos lábnyomán*, 479. o.).

„Amíg nem látjuk meg Isten gondviselését az örökkévalóság fényében, addig nem értjük meg, mivel tartozunk anyagainak gondoskodásáért és közbelépéséért. A mennyei lények tevékenyen részt vettek az emberek ügyeiben” (Ellen G. White: *Előtted az élet*, 304. o.).

„A következő életben fogjuk megérteni mindazt, ami itt annyira aggasztott. Megtudjuk, hogy milyen hatalmas segítség állt a rendelkezésünkre, s a mennyei angyalok azt a feladatot kapták, hogy megvédjenek, amikor Isten Igéjének tanácsait követjük” (Ellen G. White: *In Heavenly Places*, 257. o.). ■

Gabriel Dincă, lelképásztor, Munténiai Egyházterület

A GONDVISELÉS DINAMIKÁJA GABRIEL DINCĂ

„ANNAKOKÁÉRT JÓ
REMÉNYSÉGBEN
LEGYETEK, FÉRFIAKI!
MERT HISZEK AZ
ISTENNEK, HOGY ÚGY
LESZ, AMINT NÉKEM
MEGMONDATOTT.”
(CSEL 27:25)

KI A VÁROSOKBÓL! (V)

A nagyvárosok elhagyásának szakaszait egyesek „összetévesztik” a hegyekbe történő meneküléssel a vasárnapi törvény kiadásának idején. Hány felhívás található a Prófétaság Lelkének írásaiiban a városok elhagyására vonatkozóan?

A városok elhagyására vonatkozó három eszkatológiai felhívás

Az ihletett írás három különböző felhívást mutat be a nagy küzdelem történelme során.¹ A vasárnapi törvény kiadása előtti felhívás nem általános, nem egyetemes: „Isten terve az, hogy munkatársaink a városon kívül lakjanak, és innen figyelmeztessék a nagyvárosokat, és emeljenek ott emlékműveket Istennek. Legyen a városokban befolyásunk hatásos, hogy az emberek meghallják a figyelmeztető üzenetet.”² A városi élet általánosságban véve hátrányosan érinti a vallásgyakorlást, mivel a világ városai a szenvedélyek melegágyai lettek.

A városok elhagyására vonatkozó második felhívás összefügg a vasárnapi törvénnyel, amely Isten népe számára annak a jele, hogy a nagyobb városokból kisebb városokba vagy falura kell költöznük: „A júdeai keresztényeknek Jeruzsálem ostroma szolgált jelül a menekülésre. Így szolgál majd figyelmeztetésül nekünk az, amikor nemzetségünk hatalmát a pápaság vasárnapjának kényszerítésére használják fel. Ekkor érkezik el az az idő, hogy elhagyjuk a nagyvárosokat, és felkészüljünk a kisebb városok elhagyására, hogy a hegyek közé, eldugott helyekre vonuljunk vissza.”³

A harmadik és utolsó felhívás a vizsgálati időszak végén, a halálos ítélet kihirdetésekor hangzik el: „Amikor a rendelet, amelyet a kereszténység különböző vezető személyiségei a parancsolatok megtartói ellen adnak ki, megfosztja őket a kormányzat védelmétől, és kiszolgáltatja a pusztulásukat óhajtoknak, Isten népe elmenekül a városokból, a falvakból, és csoportokba verődve kihalt, félreeső helyeken tanyázik. Sokan fognak menedéket találni a hegyek között. A Piedmont-völgyi keresztényekhez hasonlóan a föld magaslatait teszik szentélyükké, és megköszönik Istennek a *kőszálak csúcsát* (Ézs 33:16). Minden népből és társadalmi osztályból sokan – nagyok és kicsik, gazdagok és szegények, feketék és fehérek – a legigazságtalanabb és legkegyetlenebb fogságba kerülnek. Isten gyermekei láncra vereten, börtönrácsok mögött, halálra ítéltén, egyesek halálra éhezve, sötét, undorító börtönökben nehéz napokat

fognak átélni. Emberi fül nem figyel sóhajukra; emberi kéz nem segít rajtuk.”⁴

Ebben a viszontagságos időben Isten gondoskodik gyermekeiről: „Láttam, hogy a kenyérünk és a vízünk biztosított lesz abban az időben, és nem fogunk a hiánytól vagy az éhségtől szenvedni, mert Isten képes számunkra a pusztában is asztalt teríteni. Ha szükséges, hollókat küld táplálásunkra, mint Illéshez is, vagy mannát hullat az égből, ahogy az izraeliták érdekében tette.”⁵ Attól a pillanattól kezdve Sátán fogja uralni az egész világot és a gonoszokat, Isten Lelke pedig visszavonul, miközben a természet pusztító erői elvégzik munkájukat.

Az ihletett üzenetek magyarázóinak három kategóriája

Tálibok – személyes érdekek vezérlik őket, túlbuzgó és rendszertelen cselekedeteikkel gyalázatot vonnak a műre.

Kiegyensúlyozottak/bölcsek – megpróbálják megfontoltan alkalmazni az ihletett tanácsokat, szem előtt tartva a városok elhagyására vonatkozó mindhárom felhívást a család és a megfelelő idő figyelembevételével. Az ügyet Isten elé viszik, és tanácskoznak a helyi gyülekezettel és a lelkipásztorokkal.

Szekulárisak – semmit sem tesznek, mivel számukra az ihletett tanácsok idejét múlttá váltak, és nem alkalmazhatók ebben az állandóan változó világban.

Megtörténhet, hogy szándékosan kihagyják a vidékre költözés valamelyik szakaszát, és mintegy **megelőzik az Úr angyalait**. Mint Bach fűgáiban, ha „kihagysz” egy fűgát, tönkreteszed a teljes zeneművet. A prófécia egy bizonyos szakaszát figyelmen kívül hagyva vajon miért menekülnek a hegyekbe – a városokhoz közeli falusi környezet helyett egyenesen a hegyek rejtekeibe? Íme, néhány lehetséges magyarázat: anyagi érdekből, függetlenségi vagy önrendelkezési vágyból, valakinek a meggyőző ereje vagy döntése miatt, aki ellenőrzése alatt akarja tartani alattvalóit, vagy azért, hogy ne kelljen senkinek sem számot adniuk. Semmi új a nap alatt! Az egyik hívőnek – miután rászédtek, hogy vásároljon meg egy tel-

A KENYERÜNK ÉS
A VIZÜNK BIZ-
TOSÍTOTT LESZ
ABBAN AZ IDŐBEN,
ÉS NEM FOGUNK
A HIÁNYTÓL VAGY
AZ ÉHSÉGTŐL
SZENVEDNI, MERT
ISTEN KÉPES
SZÁMUNKRA
A PUSZTÁBAN IS
ASZTALT TERÍTENI.

ket a hegyekben – egy másik csalit is bemutatnak: „A tizedet add nekünk, hogy építhessünk itt magunknak egy lakónegyedet.” Neki sikerült a megfélemlő pillanatban leállnia és elhagynia a pszeudovallásos csoportot.

Figyeljük meg az egyház 1950-ben, a „From City to Country Living” című broszúrában megjelent álláspontját: „Sajnos **némelyek hasznot húznak a telkek vagy az épületek áruba bocsátásából, vagy épp kolonizációs projektjeikkel** [adventista kibbucok alapításával – a szerző megjegyzése] próbálják megvezetni az embereket. Aztán ott vannak az egészségtelen és bizonytalan pénzügyi szemléletet hirdető személyek, akik azonnal tettere készek, amint feltűnik valami új. A From City to Country Living⁶ hasábjain számtalanszor figyelmeztettünk a szándékos visszaélésekkel kapcsolatosan. Nem győzzük eleget hangsúlyozni és ismételni, mennyire fontos, hogy minden egyes lépést és döntést a gyülekezettel, az egyházterülettel, kitartó, imádságos lelkülettel és a Szentlélek vezetésével kell megtenni és meghozni.”⁷

A közelmúlt történelmén éppen így ejtett foltot Jim Jones és David Koresh.⁸ A hamis krisztusok megfélemlíthetetlen sokasodása az idők végének a jele (Mt 24:5). „Tálibok” mindig is léteztek, viszont ilyen sokan és ennyire nyilvánosan még sosem. A technika legújabb vívmányaival felfegyverkezve kapaszkodnak a virtuális falakba, beosonnak a kevésbé éber emberek otthonába és szívébe. Az általuk terjesztett lelkület függőséget okozó kábítószerhez hasonlít. Minél többet hallgatód őket, annál nehezebb megszabadulni a köréd szőtt pókhálóból. Legfőbb „eledelük” az egyház és a lelkipásztorok. A Prófétaság Lelkének írásai azt tanítják, hogy imádkozzunk az első sorokban harcoló lelkipásztorokért. Erre jönnek a fanatikusok, és gránátokat robbantanak az *Úr nevében*! Valahányszor a mutatóujjad a másik ember felé mutat, négy másik ujjad önmagad felé irányul. Az ihletett írárok leleplezik Sátán harci titkát – ossztűz alá veszi a mű vezetőit. Ha az ugyanazon testhez tartozók támadják a fejet és a szemet, akkor autoimmun betegséggel van dolgunk. A lelkipásztorok nem tökéletes emberek, de nem is „tálibok” által kárhozott démonok.

Pszichológiai szempontból ezek a hamis krisztusok Messiás-szindrómában, egyféle „profetizmusban” szenvednek, ami már az elmebetegségek határát súrolja. Okkult erővel csatázó lelki Robin Hoodoknak képzelik magukat. Ezek a „betyárok” élet-halál harcot vívnak a hitehagyással, az elvilágiasodással – egyesek remekül játsszák a „filmszerepüket”, ezért sikerül tömegeket fogva tartaniuk érzelmileg –, így próbálják az adventiz-

musnak visszaszerezni a kezdeti kereszténység vagy a millerita pionírok auráját.

Ennek a hegyekben szerveződő hamis ellenállásnak a képviselői magukat Che Guevara, Simon Bolívar, de különösen Vlad Tępes *alteregójának* képzelik. Csakhogy az idő – immár sokadszorra – bebizonyította, hogy mélységesebben korruptabbak, mint azok, akiket pellengérre tűznek. A legtöbben közülük sarlatánok, akik a végletekig kihasználják az emberi hiszékenységet és naivitást. A távoli hegyek közt vásárolt hatalmas területeket sokszoros áron kínálják a Facebook foglyainak. E természetközeli területek azonban semmilyen közművesítéssel nem rendelkeznek. Az lenne a tisztességes, ha a potenciális „vevőkkel” közölnék, hogy az eszkatológiai telepen elektromos áram nélkül kell élniük, és a gyermekeik halvány gyertyafényben fognak tanulni, mint a középkorban.

Ilyen körülmények között még a „home school” is utópiának tűnik. Tudjátok, mihez hasonlít az ilyen ajánlat? Egy metálszínűre fényezett rozsdás autóhoz. Vagy ahhoz a végtermékhez, amelynek a beszállítói a szerződésben nem tüntették fel a szédítően magas felárat. Sajnos azonban az árat az egész családnak meg kell majd fizetnie!

Ezt kötelesek vagyunk elmondani! Ezen túl pedig a döntés a tietek. Mások is keresték már Eldorádót vagy Atlantiszt, mégsem találták meg. Ha vállaltjátok az amerikai amishokénál is szűkösebb életkörülményeket, akkor rendben van. Az amishoknál apáról fiúra öröklődik ez az életmód. Viszont nemcsak egy hétvégi „élményparki” utazás erejéig, hanem hosszú évekig, vagy akár örökre. Ismerek olyan esetet, amikor testvéreket „varázsolt” el az erdei vagy a hegyek közötti élet, és eladták szerzett javaikat, hogy ilyen „telepekre” költözzenek. De mivel a nyugdíj senkinek sem volt elegendő, végül kitaszítottakká váltak. Mint annak idején Marcus Antonius és Kleopátra, akiket vörös szőnyeggel és borral fogadtak Efészusban, és fényűző szállást biztosítottak számukra mindaddig, amíg volt pénzüik, utána pedig minden viszatartás nélkül kiűzték őket a városból. Tanulnunk kellene a történelemből, hogy ne kövessük el ugyanazokat a hibákat.

„Ember embernek farkasa.” Az erdőben az ember saját embertársának válik az ellenségévé. Ott a vadon törvénye és a természetes szelekció az úr. Miért kellene bíznom néhány csalóban, akiket senki sem von felelősségre? Egyáltalán készült-e

A JELLEM PRÓBÁJA DANIEL NIȚULESCU

**NEM GYŐZZÜK ELEGET
HANGSÚLYOZNI ÉS
ISMÉTELNI, MENNYIRE
FONTOS, HOGY MINDEN
EGYES LÉPÉST ÉS DÖN-
TÉST A GYÜLEKEZETTEL,
AZ EGYHÁZTERÜLETTEL,
KITARTÓ, IMÁDSÁ-
GOS LELKÜLETTEL ÉS
A SZENTLÉLEK VEZE-
TÉSÉVEL KELL MEG-
TENNI ÉS MEGHOZNI.**

A HEGYEKBE
VALÓ KÖLTÖ-
ZÉS NÉL SOKKAL
FONTOSABB
A JELLEMÜNK!
EGY VIDÉKI HÁZ,
DE KÜLÖNÖSEN
A SZÉP JELLEM
FOG ELREJTENI
BENNÜNKET
KRISZTUSBAN,
BÁRMI IS JÖJJÖN
A VILÁGRA.

pénzügyi kimutatás a hozzájuk befolyt busás összegekről? Adnak-e számat valakinek? Az Úrnak, és csakis Neki! Tényleg?! Talán ezért járják a gyülekezeteket a bűn sintéreként, és gyűjtják fel a konkolyt? A valóságban azonban csak vizsályt keltenek. A görög „zizanon” szó jelentése: „konkoly”. Felgyűjtják, majd nagyképűen távoznak. A lekipásztörök pedig arra vannak ítélve, hogy csak pirotechnikai feladatokat lássanak el. Már nem is csodálkozom azon, hogy bizonyos gyülekezetekben milyen fogadtatásban részesülnek a lelkszeink. A konkoly konkolyt gyűjt magához, még ha a tudatlanság konkolyáról is van szó.

„Napjainkban az elhamarkodott ítélkezés, a hanyagul, kellő bizonyítékok nélküli véleményformálás mindennél súlyosabb károkat okozhat. Amikor megvizsgáljuk az ok és okozat közötti összefüggést, láthatjuk, hogy bizonyos esetekben a keletkezett kárt sosem lehet helyrehozni. Ő, milyen sok bölcsességre és lelki megértésre van szükség, amikor Isten nyáját tápláljuk, hiszen a tápláléknak tisztának kell lennie, mint az alaposan megválogatott búzának. Az erőteljes kijelentések egyesek érzelmeit túlfűtik, képzelőerejük ezeket jelentősen felnagyítja, számukra minden valóságosnak tűnik, s így a túlbuzgóság vétkébe esnek. Lelki életük lángoló és beteg. Amikor az emberek teljes mértékben alávetik magukat Isten akaratának, ha lelkületük megalázkodik és tanulásra kész, az Úr a Szentlélek által helyreállítja és biztos ösvényekre vezeti őket.”⁹

Az Egészségügyi Világszervezet felállította azoknak a betegségeknek a toplistáját, amiben civilizációnk szenved. Első helyen már nem a szív- és érrendszeri betegségek és a diabétesz áll, hanem a pszichiátriai rendellenességek. Több százmillió ember szenved ezekben a betegségekben. Ráadásul a diagnosztizált eseteknél sokkal többen vannak, akik azt hiszik, hogy nincs szükségük orvosra. Teljes felelősségtudattal állítjuk, hogy a kiegyensúlyozottság „ritka, mint a fehér holló”. A világnak és egyházunknak égető szüksége van kiegyensúlyozott emberekre ebben a korszakban, amikor az érzelmi rendszertelenségek és elhajlások egyre nagyobb méreteket öltenek. Ezt nevezték a latinok „arany középút”-nak („aurea mediocritas”), és erről írt Horatius is az *Ódák* című művében. A költő nem középszerű megvalósításokra utalt, hanem mértékletességre, önmérsékletre és egyszerű életvitelre. A latinok „aurea mediocritas”-a az a bölcsesség, amiről a Biblia is beszél: „A bölcsességnek kezdete az Úrnak félelme; és a Szentnek ismerete az eszeség” (Péld 9:10).

A Prófétaság Lelkének ezen témával kapcsolatos tanácsai olyanok, mint a tiszta víz. Miért akar-

nánk felzavarni? Ki az, aki ezt mégis megteszi, és milyen céllal?

Mi lesz az öregeinkkel, akiknek már nincs erejük vidékre költözni? Az ihletett írások erre a kérdésre is választ adnak. „Még nem hagyhatja el mindenki a városokat... Testvéreink, de különösen a gyermekes családok tervezzék a városok elhagyását, **mihelyt megnyílik az út előttük**. Sokaknak keményen kell küzdeni azért, hogy ezt megtehessek... Mégis minden Sodomában élnek Lótok.”¹⁰ Sokan megpihennek még a csapások előtt. Mi bízunk, mert *Jehova-jire*, azaz: az Úr hegyén a gondviselés!

Ihletett írásaiban Ellen White nem tanácsolja, hogy minden adventista váljék mezőgazdásszá, viszont kitart amellett, hogy minden családnak kellene, hogy legyen egy kis darabka földje, amelyen megtermelje a megélhetéséhez szükséges élelmet.¹¹

Következésképpen ne tévesszük szem elől, hogy a hegyekbe való költözésnél sokkal fontosabb a jellemünk! Egy vidéki ház, de különösen a szép jellem fog elrejteti bennünket Krisztusban, bármi is jöjjön a világra. ■

Dr. Daniel Nițulescu, lekipásztör, történész,
Munténiai Egyházközség

1. Question 72: „Is It Time for Us to Move to the Country?”, 1990. E. G. White Estate, Washington, DC: Document File 303a, EGWRC-AU.
2. Ellen G. White: *Evangelizálás*, 76. o.
3. Ellen G. White: *Bizonyágtételek*, 5. köt., 464. o.
4. Ellen G. White: *A nagy küzdelem*, 626. o.
5. Ellen G. White: *Az utolsó napok eseményei*, 264. o.
6. A könyvet a Generál Konferencia adta ki 1950-ben. A kiadvány taglalja a vidékre költözés kérdését Ellen G. White kijelentései és más fontos információk alapján. Nem tévesztendő össze az Ellen G. White írásából 1946-ban készült „Country Living” című válogatással!
7. *From City to Country Living* (Washington: Review and Herald Publishing Association, 1950), 6.
8. Jim Jones a guyanai Jonestownban létesített telepet, ahol közel 1000 „tanítványát sikerült rávennie méreg beszédére. Az élet és a halál törvényét hangoztatta. Önmagát a „második eljövétel”-nek, valamint „a világ utolsó humanistájának és szocialistájának” nevezte. Koresh 1979-ben keresztelkedett meg az adventista egyházba, de két évvel később fanatikus nézetei miatt elvesztette a tagságát. Önmagát Isten Bárányának és az utolsó idők prófétájának tartotta. Noha eleinte mindketten az isteni akarat csatornáiként viselkedtek, később már Istenként tetszelegtek. Úgy hírlírik, hogy David, aki szegénylősebb volt, mint a szemtelen Jones, már 12 évesen megtanulta kívülről az Újtestamentumot – *Los Angeles Times*, 1993. április 23. <https://www.latimes.com/archives/la-xpm-1993-04-23-mn-26358-story.html>
9. Ellen G. White: *Letter* 66, 1894.
10. Ellen G. White: *Az utolsó napok eseményei*, 119. o.
11. „Seventh-day Adventists and the Country”, Document File 303, EGWRC-AU.

„Nincs annál nemesebb
küldetés, mint a felebarát
szolgálatá.”

„DOCTOR LUCA” EGÉSZSÉGÜGYI POSZTLÍCEUM CERNICA

TANDÍJ:

- 2700 lej a teljes tandíj
kifizetése esetén
- 2900 lej a 4 részletben való
fizetés esetén

„Szerezz szakképesítést ma
a holnap esélyéért!”

Beiratkozás:

2022. június 20. – augusztus 29.

A beiratkozáshoz szükséges iratok:

- érettségi oklevél / az érettségi vizsga vagy
a líceum abszolválását igazoló bizonyítvány;
- születési anyakönyvi kivonat másolata;
- személyazonossági igazolvány másolata;
- házassági anyakönyvi kivonat másolata
(házasok esetében);
- tanulásra való képességet igazoló családorvosi
bizonyítvány;
- regisztrációs díj: 100 lej;
- 2 db. ¾ cm-es fénykép; sínes műanyag gyors-
fűző.

A felvételi a beiratkozáshoz kért iratok
bemutatása és interjú alapján történik.

Interjú: 2022. augusztus 30–31.

TOVÁBBI INFORMÁCIÓK:

Cím: Strada Decebal nr. 11-13, Cernica, Ilfov

Telefon: 0742344157; 0744157723

Mail: scoaladoctorluca@gmail.com

SÜVEG VAGY KORONA (I)

AZ IGASZÁGNAK
NINCSEK SZÜKSÉGE
KITALÁCIÓKRA,
MIVEL TERMÉ-
SZETÉBŐL FAKA-
DÓAN ELUTASÍT
BÁRMIFÉLE
MANIPULÁCIÓT
VAGY KETTŐS-
SÉGET. NEM
ENGEDHETJÜK
MEG MAGUNK-
NAK, HOGY FÉL-
REVEZZSÜNK ÉS
HAMISÍTVÁNYT
NÉPSZERŰ-
SÍTSÜNK.

Évekkel ezelőtt egyik neves evangélistánk Rómában járt, és látogatása nyomán megalkotta a pápai tiara sajátos ábrázolását. A próféciával kapcsolatos általános felfogás szemléltetésére törekedve, egy egyszerű tiarát ábrázoló képre felírta a következő három szót: *Vicarius Filii Dei*, azt állítva, hogy a pápa tiaráján ez a megnevezés szerepelt... Egyik élenjáró kiadónk, valamint maga a Generál Konferencia is határozottan tiltakozott ez ellen, és nem engedte meg az ábrázolás használatát. Sajnos azonban kellő információ hiányában evangélistáink némelyike nem számol az ilyesfajta bizonyítékok helytelen természetével, és tovább használja azokat. A *The Ministry* c. folyóirat, a Hetednapos Adventista Egyház Lelkesi Osztályának hivatalos lapja, az igazság és az őszinteség jegyében száll síkra amellett, hogy lelkeszeink ne használják ezt az ábrázolást. Az igazságnak nincs szüksége kitalációkra, mivel természetéből fakadóan elutasít bármiféle manipulációt vagy kettősséget. Nem engedhetjük meg magunknak, hogy félrevezessünk és hamisítványt népszerűsítsünk.”¹

A fenti idézet Le Roy Froomtól származik, és 1948-ban jelent meg a *The Ministry* hasábjain. A nyilatkozat egyre elterjedtebb a mai lelképásztörök és kutatók között, ezért úgy döntöttem, időt szakítok ennek az érvelésnek a megvizsgálására, és görcső alá veszem a Froom által közölt információkat.

1. A TIARA TÖRTÉNETE

Pápai dokumentumok szerint a püspökök már a VIII–IX. századtól kezdődően egy *camelaucum* vagy *phrygium* nevű magas szövetsüveget viseltek. Ugyanebben az időszakban vezették be a mitrát², a papság és a királyság – a *regno* – jeleként. A *regno* sorra megkapta mindhárom koronaszintet; az elsőt valószínűleg I. Miklós pápától (858–867), a másodikat VIII. Bonifác pápától (1294–1303), a harmadikat pedig V. Kelemen pápától (1305–1314).³ Ezáltal a *regnóból triregno* lett, később pedig a jól ismert tiara. A következő időszakban a pápák az alkalmakhoz és a körülményekhez illően vagy a süveget, vagy a tiarát használták.

A pápai süvegekkel és tiarákkal kapcsolatos információkat négy különálló forrásból szerezhetjük be. Feltűnnek (a) pápai címereken, pénz-

érméken és medálokon; (b) festményeken, rajzokon és fényképeken, továbbá utalás történik rájuk (c) különböző dokumentumokban is, melyek közül legfontosabbak a XV–XVII. századbeli iratok. És végül, de nem utolsó sorban (d) különböző szobrok vagy síremlékek készítésekor is meg lettek örökítve. Egy teljes körű elemzésnek kétségtelenül mind a négy forrást szem előtt kellene tartania. Vegyük sorra ezeket!

A. PÁPAI CÍMEREK, PÉNZÉRMÉK, MEDÁLOK

Pápai címer. Az első pápai címerek III. Ince pápa (1198–1216) idejében jelentek meg. Az egyszerű pajzsábrázoláshoz egy sas társult, fölötté pedig egy csúcsos fejdísz egyetlen koronaszinttel. A kulcs-ábrázolásokat ötven évvel később adták hozzá. VIII. Bonifác pápa (1235–1303) idejében jelent meg a címeren a kétkoronás fejdísz⁴ a hozzátartozó pajzzsal és a kulcsokkal. XXII. János (1316–1335) vezette be a három koronaszintes tiarát, amelyet azonban korábban már V. Kelemen pápa is használt. Egyiken sem volt felirat.

Pápai medálok. „A tiara emlékére számos pápai medált verettek, de a római pápák síremlékein is megtalálható a tiara.”⁵ A kijelentés a pápai kamara volt titkárhelyettesétől, Gaetano Moronitól származik. Senki sem ismerte olyan jól Vatikánt, mint ő. Állítása szerint a tiara viselését annyira fontosnak tartották, hogy még a pénzérméken és medálokon is meg kellett jeleníteni.

Megvizsgáltam a pápai medálok és pénzérmék java részét, és megfigyeltem, hogy az egyik oldalon a *Pontifex Maximus* felirat és a pápa neve található (néhány esetben még az évszám is), a másik oldalon pedig a keresztbe tett kulcsok mellett a *Santus Petrus* írás olvasható.⁶ Némelyik pápa süveggel vagy pápai sapkában van ábrázolva, míg mások, mint VI. Piusz, VII. Piusz, VI. Pál, IX. Kelemen, XI. Kelemen, XIII. János tiarával lettek megörökítve. Számos medál hátoldalán Jézus-ábrázolás vagy szentek, jelképes lények, emberek, állatok, kulcsok ábrázolásai láthatók... A XVI. századtól kezdődően bibliai passzusokat, vagy erkölcsi tanulságokat is megjelenítettek, mint például: *Monstra Te Esse Matrem, Spes Nostra, Sub Tuum Præsidium, Tota Pulchra, Supra Firmam Petram, Da Recta, Ubi Thesaurus Ibi Cor, Crescen-*

tem Sequitur Cura Pecuniam, Hilarem Datorem Diligit Deus, Pro Pretio Animæ, Ferro Nocentius Aurum, In Sudore Vultus,⁷ stb. Az általam megvizsgált medálok egyikén sem találtam utalást a *Vicarius Filii Dei* feliratra.

B. FESTMÉNYEK, RAJZOK, FÉNYKÉPEK

Festmények. A Róma falain kívül fekvő Szent Pál templomban található az úgynevezett *Chronologia Romanorum Pontificum*⁸ – a római pápák kronológiája. A torinói Spergában is megtalálható gyűjtemény 265 pápa ábrázolását tartalmazza. Mindkét kronológiát lehetőségem volt átnézni, és megfigyeltem, hogy tiarában a pápák csupán III. Ince (1187–1191) és II. Pio (1459–1464) idejében voltak megörökítve, a többi pápát vagy sapkában, vagy fedetlen fővel festették meg.⁹ Az összes rajzhoz vagy festményhez tartozik egy a pápa nevét és uralkodási időszakát tartalmazó plakett is, de egyikén sem találtam utalást a pápai titulusra.

Sem a Giovanni Marangoni által készített *Chronologia Romanorum Pontificum*¹⁰, sem a Niccoló Paracciano Clarelli által készített, a festmények leírását tartalmazó *Chronologiae Romanorum Pontificum Appendix* nem említ pápai titulust.

Fényképek. A mai tiarák könnyen hozzáférhetőek a múzeumokban, számos fénykép készült róluk, amelyeket bárki megtekinthet.

C. DOKUMENTUMOK

A dokumentumok képezik a legfontosabb forrásanyagot.¹¹

Az Apostoli Palota 1295-ben készített kincstári leltárában olvasható: „különböző drágakövekkel kirakott két süveg.”¹² Két évvel később feltűnik egy korona is: *Regnum sive Corona in qua sint 57 safire smeralde*, stb.... 1314-es iratokban már 21 süvegről és egy koronáról – *vocator Regno* – esik szó, ez utóbbi nagyon sok drágakövel kirakva.¹³ Ötven évvel később, 1364-ben, a drága leltári tárgyakkal kapcsolatosan tűnik fel egy 5000 arany fiorinót érő, nagy méretű zafirokkal és aranyfoglatú gyöngyökkel díszített süveg, illetve egy másik, amelyet 9500 fiorinóra becsültek. A IX. Gergely pápa által elrendelt leltárban egy ünnepi süveg is megtalálható, nagy gyöngyökkel.¹⁴

A tiarák az 1300-as évek környékén jelentek meg. Grampi bíboros 1759-ben leírta, hogy a legrégebbi tiara, amiről az Apostoli Palota leltárában olvasott, VIII. Bonifác pápáé volt (1230–1303): „*Regenum sive Corona in qua sunt 48 balasci, in quibus sunt aliqui rubini, et 72 zaffiri, et 45 interpraxin, et smaragdus, et 66 perlae grossae...*”¹⁵ Itt

sem esik szó feliratról, csak a tiarát díszítő ékszerekről. További krónikások, mint De Novaes az *Introduzioni*¹⁶; Borgia bíboros a *Memorie de Benevento*¹⁷; Quirini a *Tiare et Purpure atque adhibuit*; Rasponi bíboros a *De Basilica et Patriarchio Lateranensi*, vagy Cancelieri a *Possessi*¹⁸ című írásaikban említést tesznek a XIV–XV. században használt tiarákról, feliratozásra azonban nem utalnak.

Garampi bíboros, miután leírja VIII. Bonifác pápa hármaskoróját, beszámol azokról a fejdíszekről, amelyek az ő idejében megtalálhatók voltak a Vatikánban (1789-ben ezeket vagy elpusztították, vagy elrabolták a franciák). Garampi négy különösen értékes koronát említ.

Az első III. Pál pápáé (1469–1549) volt. A pápa elraboltatta Honorius császár 398-ban eltemetett feleségének, Máriának az ékszereit, a kiásott sírból rabolt ékszereket aztán a pápai koronára rakatta. A tiarát 1789-ben aranszálakkal és drágakövekkel díszítették tovább. A második tiara II. Gyula (1533–1578) birtokában volt. A fejdísz 4 kg aranyból készült, három nagy méretű, 36 közepes- és kis méretű gyémánt díszítette, továbbá volt rajta 24 mongol rubin, 22 zafír, 24 smaragd, 12 különböző rubin, és nagyon sok egyéb, keleti drágakő. A tiarát sikerült megtartani az 1527-es fosztogatás során, azonban súlyos károsodás érte, csupán egy reprodukcióját találták meg.¹⁹ A harmadik tiara VIII. Kelemen pápa (1536–1605) idejében készült, drágakövek, aranszál és számos gyöngy díszítette. A negyedik VIII. Urbán pápáé volt (1568–1644), és smaragd rózsákkal, egy nagy méretű gyémánttal, 79 közepes méretű gyémánttal, 256 smaragddal, 77 topázzal és számos gyönggyel volt díszítve.²⁰ Ezeket a tiarákat módosították és felirattal is ellátták, amire majd később visszatérek.

Rómát 1527-ben kifosztották V. Károly zsoldos katonái (*landsknecht*), később pedig Napóleon seregei, ezért a pápai fejdíszek egy része megsemmisült, míg másokat darabokra szedtek és hadizsákmányként áruba bocsátottak. Benevento Cellini²¹ beszámolója szerint VII. Kelemen pápa „a jelentős mennyiségű ékszerrel díszített tiarák megmentése végett magához rendelt, és a Lovagteremben kirakta elé a tiarákat meg az összes ékszert, majd arra utasított, hogy a drágaköveket szedjem ki az arany foglalatokból. Ennek megfelelően cselekedtem. Mindegyik ékkövet külön papírba csomagoltam, majd az összeset belevarrtam egy pápai köntösbe. Ezt követően pedig utasított,

ELLENŐRZÖTT
INFORMÁCIÓK
BENONE
LUPU

FROOM KIJELENTÉSE
EGYRE ELTERJEDTEBB
A MAI LELKIPÁSZ-
TOROK ÉS KUTATÓK
KÖZÖTT, EZÉRT ÚGY
DÖNTÖTTEM, IDŐT
SZAKÍTOK ENNEK AZ
ÉRVELÉSNEK A MEG-
VIZSGÁLÁSÁRA, ÉS
GÓRCső ALÁ VESZEM
AZ ÁLTALA KÖZÖLT
INFORMÁCIÓKAT.

AZ ELSŐ TIARÁ-
KAT GAZDAGON
DÍSZÍTETTÉK,
FELIRATOZ-
TÁK, UTÓBBIAK
VISZONT SOKKAL
EGYSZERÜBBEK,
SEM KŐBERA-
KÁSOK, SEM
FELIRATOK NIN-
CSENEK RAJTUK.

hogy a nagyjából 200 fontnyi aranyat a lehető legnagyobb titokban olvassam be.”²²

Ezt meg is tette. Egyedül II. Gyula pápa tiarája maradt érintetlenül.²³ A későbbi tiarákat az idők során módosították. Bizonyos feliratokat töröltek, míg másokat hozzáadtak. A módosításokat elrendelő pápák kézjegyei is felbukkantak, mint például VI. Piusz pápa esetében.

A mai tiarák könnyen elérhetők a múzeumokban vagy a pápai katalógusokban. Különbőség figyelhető meg a VI. Pál pápa (1963–1978) idejéig készült fejdíszek és az azt követő időben készült tiarák között. Előbbieket gazdagon díszítették, feliratozták, utóbbiak viszont sokkal egyszerűbbek, sem kőberakások, sem feliratok nincsenek rajtuk.

D. A TIARÁK ÉS A SÍREMLÉKEK

Síremlékek. A *Sepolcri de Romani Pontefici* szerint „bevett szokás volt, hogy még akkor is hármaskoronával ábrázolják a pápát, ha süveggel lett eltemetve.” A Szent Péter bazilikában és a lateráni Szent János templomban látható néhány síremlék. Némely pápa tiarát visel, mások viszont egyszerű pápai sapkát, de egyikén sincs felirat.

Szintén a vatikáni Szent Péter székesegyházban található a híres Szent Péter-szobor, amelyet a pápa halálakor egy egyszerű tiarával „koronáznak” meg. Láttam ezt a „koronát”, és nincs rajta semmilyen felirat. Amikor megválasztják az új pápát, a szoborról leveszik a tiarát, és ismét elhelyezik a múzeumban. ■ (Folytatjuk)

1. Le Roy Froom: „The Query Column, Dubious Pictures of the Tiara”, *The Ministry*, 1948. november, 21. köt., 11. szám, 35. o.
2. Kezdetben nem volt teljes mértékben tisztázva a süveg és a regno közötti különbség, ezért használták a *Mitra quam Regnum appelent* – vagyis „királyi süveg” kifejezést. Giovanni Marangoni: *Chronologia Romanorum pontificum*, Róma, 1751, 60. o.
3. G. Antici-Mattei: *Insegne della potestà Pontificale: le origini e le forme della tiara*. *L'Illustrazione Vaticana*, 9 (1938); R. Spiazzi: *La triplice corona*, *Ecclesia*, 15 (1956).
4. Ferenc pápa a tiarát süveggel helyettesítette.
5. Gaetano Moroni Romano: *Dizionario di Erudizione Storico Ecclesiastica*, da S. Pietro sino ai nostri giorni, Velece, 1816, LXXXI. köt., 54. o.
6. Lásd: Angelo Cinagli: *Le Monete de' papi, descritte in tavole sinottiche*, Tipografia Gaetano Paccasassi, 1848.
7. *Corpus Numismatum Omnium Romanorum Pontificum* (Adolfo Modesti szerk.) I–IV. köt., Róma: Accademia Italiana di Studi numismatici, 2002; Benedetto Fioravante: *Antiqui romanorum pontificum denarii a Benedicto IX ad Paulum III*, 2. köt., Róma, 1738; Ridolfino Venuti: *Numismata pontificum romanorum praestantiora a Martino V ad Benedictum XIV*, Róma, 1744.
8. Marangoni hosszan taglalja a pápai süveg és tiara jelentőségét, valamint annak formáját és viselési módját. Giovanni Marangoni: *Chronologia Romanorum Pontificum*, Róma, 1751, 12. fej.
9. Az 1500-as évektől kezdődően már nem volt divatos a pápák tiarában való megjelenítése. Festményeiken Raffaello, Michelangelo, Vasari, Piero della Francesca, Luca Signorelli vagy Bartolomeo della Gatta vörös sapkával ábrázolja a római egyházfőket.
10. Giovanni Marangoni: *Chronologia Romanorum Pontificum*, Róma, 1751.
11. *Ricerche preistoriche e storiche nella Italia meridionale*, Torino, 1876, 66–67. o.; Gaetano Moroni: *Diz. Erud. Eccles.*, Velece, 1816, LXXXI. köt., 46–60. o.
12. Giuseppe Garampi: *Illustrazione di un antico Sigillo della Garfagnana*, Róma, 1759, 85–86. o.
13. Garampi: *Illustrazione di un antico Sigillo*, 87. o.; Francesco Cancellieri: *Descrizione de tre pontificali che si celebrano nella Basilica Vaticana*, 115. o.
14. Garampi: *Illustrazione di un antico Sigillo*, 88. o.
15. Gaetano Moroni: *Diz. Erud. Eccles.*, 44. o.
16. Giuseppe De Novaes: *Introduzione alla vite de'sommi Pontifici*, Róma, 1822, t. 2, dissert. 5.
17. Stefano Borgia: *Memorie di Benevento*, Róma, 1758, 315, 327. o.
18. Muratori: *Scriptor. rer. Ital.*, Quirini: *Tiare et Purpura atque adhibuit*, 52–53. o.
19. A British Museum őrzi az F. Bertoli és I. Grisoni által 1729-ben készített terjedelmes rajz reprodukcióit. *Archivio della R. Societa Romana*, XXVIII. köt., Róma 1905, 504. o.
20. Francesco Cancellieri: *Descrizione de tre Pontificali*, Róma, 1788. *Descrizione delle Cappelle pontificie e cardinalizie*, Róma, 1790. Pietro Baldassari: *Relazione delle avversita e patimenti del glorioso Pappa PIO VI*, Róma, 1889, 178–179. o.
21. Benevento Cellini: *Vita di B. Cellin, Orefice e scultore*, *Cologna IV*, 50. o.
22. Benevento Cellini, Francesco Cancellieri: *Descrizione de tre pontificali che si celebrano nella Basilica Vaticana*, Róma, 1787, 117. o.; *Descrizione delle Cappelle pontificie e cardinalizie*, Róma, 1790, 272–275. o. Cellini egy későbbi levélben bevallotta, hogy ennek az aranyak egy részét megtartotta magának, amiért bocsánatot is kért a pápától.
23. *Arta cristiana*, 1923, 46. o.

AKKREDITÁCIÓ

A Cernicai Adventus Egyetem újra megkapta az akkreditációt az állami szakhatóság, valamint a Hetednapos Adventista Egyház részéről

Ez év tavaszán a Cernicai Adventus Egyetemen sikeresen lezárult az intézmény működését biztosító állami és egyházi akkreditáció megszerzése. Az időszakos újraértékelést a Romániai Felsőoktatás Minőségét Biztosító Ügynökség (ARACIS), valamint a Generál Konferencia alárendeltségébe tartozó Adventista Akkreditációs Egyesület (AAA) végezte. A felmérés szempontjai: az oktatás minősége, valamint a bibliai, teológiai és lelkeségi standardok.

Intézményünk sorra megkapta a felmérést végző bizottságok pozitív értékeléseit. Előbb a pasztorálteológiai szak (2020-ban), majd a szociális gondozói szak és végül az egész intézmény (2022-ben). Először történik meg, hogy az ARACIS Megbízható kategóriába sorolta az Adventus Egyetemet, ami azt jelenti, hogy a jelenlegi rendeletek és szabályok értelmében intézményünk megkapta a leghosszabb, 5 évre szóló akkreditációt. Hasonló eredménnyel zárultak az egyetemünk keretén belül működő három tanulmányi program felmérései is.

A cernicai oktatási intézményünk keretén belül működő különböző ügyosztályok által előkészített jelentések átvizsgálása nyomán az Adventista Akkreditációs Egyesület újabb öt évvel hosszabbította meg a pasztorálteológia szak akkreditációját, ami a Generál Konferen-

cia akkreditációs processzusában a leghosszabb periódus. Ez az elbírálás igazolja az öt évvel korábbi átvilágítás eredményét, amely szintén a leghosszabb akkreditációs időszakra szólt.

Az akkreditáció sikeres megújítása arra késztet, hogy bizalommal tekintünk a jövőbe. Olyan úton indultunk el, amelyen az intézményünket felmérő személyek hiszik, hogy képesek vagyunk helytállni és fejlődni. Ez az eredmény, bár az utóbbi évek megvalósításait tükrözi, természetesen mégis a hátunk mögött levő történelemre épül. Az elődeink, a diák- és a tanárnemzedékek által tett erőfeszítések, a hat egyházterület és az Unió támogatása mind-mind pozitívan és hosszú távon befolyásolta egyetemünk intézményi azonosságát. Reménnyel tekintek a jövőbe, a következő évekre, és arra a lelki, akadémiai és szakmai légkörre, amely ki fog itt alakulni jelenlegi csapatunk munkájának eredményeképpen. Jelenlegi és jövőbeli diákjaink első kézből fogják megérezni Isten áldásainak előnyeit, függetlenül attól, hogy melyik szakon tanulnak majd a cernicai adventista egyetemen. Aprópó, jövőbeli diákok! Nagy érdeklődéssel és örömmel várjuk a felvételi vizsgákra azokat az ifjakat, akik szeretnének az egyedüli romániai adventista egyetemen tanulni.” (Dr. Laurențiu Moț, az Adventus Egyetem rektora)

Az Adventus Egyetem számára e fontos momentum elsősorban Isten iránti hálára késztet, köszönetre mindazok iránt, akik hozzájárultak e kiváló eredmények eléréséhez. Ezek az áldott tapasztalatok igazolják a romániai adventista oktatás fejlődését, és mintegy megkoronázzák mindazok áldozatát, akik törekedtek ezeknek a céloknak az elérésére. Az Adventus Egyetem előnyös helyzetének legfőbb haszonélvezői azonban azok az ifjak, akik úgy döntenek, hogy a cernicai egyetemünk által felkínált három szak valamelyikén tanulnak tovább. Idén a felvételi vizsgákra július 11–18. és szeptember 5–12. között kerül sor. ■

**POZITÍV
ÉRTÉKELÉS
EMANUEL
SĂLĂGEAN**

Emanuel Sălăgean, lelkipásztor, az Adventus Egyetem kommunikációs és közkapcsolatokért felelős igazgatója

AZ ATYA KEZE

A PRÉDIKÁCIÓ-
KAT A LELKI-
PÁSZTORAINK,
AZ ADVENTISTA
EGYHÁZ KÉPVI-
SELŐI ÉS AZOK
AZ ÖNKÉNTES-
INK ÁLLÍTOTTÁK
ÖSSZE, AKIK SZE-
RETTEK VOLNA
HOZZÁJÁRULNI
AZ EVANGÉLIUM
HIRDETÉSÉHEZ
A BÖRTÖNÖKBEN.

Emlékszem, gyermekoromban, ha valamelyikünk nehéz helyzetbe került, gyakran hallottam a következő kijelentést: „Hívom a fiútestvéreimet!” Ritkább esetben, ha kritikussá vált a helyzet, valahogy így hangzott a fenyegetés: „Hívom az apámat, ő nagyobb, mint ti összesen!”

És valóban nincs olyan helyzet, amelyet az édesapa ne tudna megoldani!

Ahogy nőttünk, kezdtük egyre ritkábban használni ezt a mondatot, mígnem teljesen elfelejtettük. Most már nagyok vagyunk, mindent tudunk, mindenre képesek vagyunk, semmitől sem félünk, és szinte teljesen megfélemedtünk... „apáról”.

Mindezek mellett, ha őszinték vagyunk, még mindig vannak helyzetek, amelyek meghaladják a képességeinket, pillanatok, amikor nem tudunk mihez kezdeni. Mi, a Humanitárius Börtönszolgálat önkéntesei épp egy ilyen kihívással szembesültünk két évvel ezelőtt.

Harminc éven keresztül heti rendszerességgel szolgáltunk az ország különböző börtöneiben, ami azt jelenti, hogy havonta több mint 4500 fogvatartott személlyel találkoztunk, együtt imádkoztunk, tanulmányoztunk, nevettük vagy sírtunk. De mindezek után, 2020 tavaszán a 46 fegyházi intézmény nagy és rideg kapui még előttünk is bezárultak. Ezáltal teljes mértékben elszakadtunk a „túloldalon” levő testvéreinktől és barátainktól.

Nehéz hetek és hónapok következtek, ami alatt próbáltunk alkalmazkodni az új elvárásokhoz és körülményekhez. De mégsem nekünk volt a nehezebb. A barátok, család és gyermekek nélkül maradt fogvatartottaknak csupán az új korlátozásoknak eleget téve volt lehetőségük még a szabad levegőn való sétára is. Az ismeretlentől és a betegségtől való félelem, vagy a külső környezettől való teljes elzárás talán sosem tapasztalt módon juttatta eszükbe az Atyát, készítette őket arra, hogy hívják Őt, és bizzanak Benne.

A kihívást számunkra az jelentette, hogy alkalmazkodnunk kellett az új munkakörülményekhez: az online találkozókhoz, valamint a fegyházaknak, a családoknak és a fogvatartottak gyermekeinek nyújtott egészségügyi és szociális támogatásokhoz. A Humanitárius Börtönszolgálat

egyes intézményeknek technikai eszközöket adományozott vagy kölcsönzött, amellyel elősegítettük az online találkozók megszervezését. Laptopokat, mikrofonokat, hangszórókat és web-kamrákat juttattunk el a börtönökbe. Ezzel sikerült lerövidítenünk a várakozási időt a tevékenységeink újrakezdéséhez, és az intézményekkel való kapcsolattartás jobbá tételéhez. Az erkölcsi-lelki nevelési találkozók a fizikai találkozókhoz hasonlóan zajlottak: énekeltünk, imádkoztunk, elhangzott egy bibliai üzenet, és némely esetben szabad beszélgetést folytattunk a fogvatartottakkal. A szociális tevékenységekre is hasonlóképpen hente kerítettünk sort. Szemináriumokat és különböző témájú előadásokat tartottunk. Ezek közül megemlítünk néhányat: A Biblia és az emberi érzelmek; Társadalmi nevelés; Jézus példázatai; Gyógyítás és egészség; Mindenekelőtt a jellem. A tevékenységeket az online rendszerhez igazítottuk, ennek következtében önkénteseinknek alkalomuk nyílt felhasználni és bemutatni az elektronikus formátumban szerkesztett anyagokat, fényképeket, kisfilmeket, stb.

Ahol nem volt lehetőség online találkozókra, ott levelezéssel próbálkoztunk. A fegyházi rendszerhez alkalmazkodva, a tanfolyamokat módosítani kellett az Országos Börtönigazgatóság szabta feltételek szerint. A távkapcsolathoz az is hozzátartozott, hogy nem csupán Zoom-alkalmazáson történő találkozókát szerveztük, hanem prédikációkat is rögzítettünk, amelyeket felajánlottunk a börtönöknek a belső televíziós hálózaton való közvetítés végett. Ezeket a prédikációkat a lelkipásztoraink, az adventista egyház képviselői és azok az önkénteseink állították össze, akik szerettek volna hozzájárulni az evangélium hirdetéséhez a börtönökben.

A Humanitárius Börtönszolgálat mindig is nagy figyelmet fordított a börtönön kívüli tevékenységekre. Önkénteseink erkölcsi és anyagi támogatások révén próbálnak hozzájárulni a szabadlábba helyezett személyek társadalomba való beilleszkedéséhez. Közülük némelyek a Dâmbovița megyei Buciumeni-ben levő Integrációs Központban kapnak szállást, majd munkahelyet is próbálunk keresni számukra.

Nagyon sok fogvatartott családja van nehéz anyagi helyzetben. A népes családok nehezen boldogulnak, főleg az élelem vagy a gyermekek tanszerei terén. Egyes gyerekek emiatt elhagyják az iskolát. Amint ez bekövetkezik, életük drámai változáson esik át, némely esetben a szülei nyomdokaiba lépnek, és végül ők is börtönbe jutnak. Ennek elkerülése végett a Humanitárius Börtönszolgálat önkéntesei igyekeznek támogatni a fogvatartottak családjait élelmiszerekkel, tanszerekkel, ruhákkal, gyerekpelenkákkal, tűzifával, és szükség esetén pénzzel.

A börtönön kívüli tevékenységek kiváló lehetőséget nyújtanak az evangélium hirdetésére. Jézus példáját követve, miután anyagi támogatást nyújtunk, igyekszünk kielégíteni a lelki szükségleteket is.

Zărnescu George 12 év után szabadult. Egy a Bánáti Egyházterület körzetébe tartozó börtönben keresztelkedett meg. Három gyermeke van. A felesége még az ítélethirdetés előtt elhagyta, ezért két gyermeke, a 17 éves fia és a 13 éves lánya állami gondozásba került. Jelenleg azt állítja, hogy tartja a kapcsolatot a gyermekeivel, és szeretne újra együtt lenni velük.

2020 októberében szabadult a börtönből. Viszátért korábbi lakására, édesanyja otthonába, csakhogy ő is munkanélküli, szociális segélyből él. A Dâmbovița megyei kis falu szélén levő ingatlan az édesanya nevében van. A házhoz tartozó 550 négyzetméteres telek nincs bekerítve, parlagon hever, viszont van saját kútjuk és villanyáramuk. A parányi ház igen lepusztult állapotban volt, tönkrement a fedélzete, amin keresztül beszivárgott az esővíz. 2021 januárjában George napszámosnak szegődött egy bukaresti építőtelepen, és naponta ingázik a munkahelye és az otthona között.

A Humanitárius Börtönszolgálat önkénteseinek azt nyilatkozta, hogy a megszerzett pénzből megpróbál félretenni a ház felújítására. Elhatároztuk, hogy az ő anyagi és fizikai hozzájárulása, valamint a helyi önkormányzat támogatása mellett önkénteseinkkel felépítünk neki egy új szobát, egy konyhát és egy mosdóhelyiséget. Hálásak vagyunk Istennek, hogy az épület már szinte teljesen elkészült. A cikk megírásának idején már csupán a belső munkálatok, a burkolás, a konyhai és a fürdőszobai eszközök összerakása és a vízvezeték szerelés befejezése van hátra.

Jelen pillanatban az ország összes börtönében újraindítottuk a fizikai tevékenységet. Az újralátkozás hatalmas örömet jelentett. A rideg falak között újra felcsendülnek a reménység dallamai,

és testvéreink szíve újra velünk együtt imádja az Urat. Egy következő írásomban majd beszámolok ezekről a találkozókról is.

A világjárvány rengeteg dologra megtanított. Még egyszer eszünkbe juttatta az Atyát, az Ő gondoskodását és azt, hogy milyen is Ő: hatalmasabb minden embernél. Nagyon jó tudni, hogy naponta „dicsekedhetünk” Atyánkkal, és bármikor segítségül hívhatjuk az Ő nevét. Igazi szülőként naponta vezet, és arról biztosít, hogy senki sem árthat nekünk. „Az én Atyám, aki azokat adta nékem, nagyobb mindeneknél; és senki sem ragadhatja ki azokat az én Atyámnak kezéből” (Jn 10:29). ■

Adalbert Ghejan, a Romániai Humanitárius Börtönszolgálat alelnöke

**A SZABADULÁS
MENEDEKE
ADALBERT
GHEJAN**

JÉZUS KRISZTUS – AZ ÓTESTAMENTUM LEGFONTOSABB SZEMÉLYISÉGE (IV)

A Megváltó emblematisz ótestamentumi szerepkörére vonatkozó eddigi érvelésünk profetikus, jelképes és tipológiai módon utalt az Újtestamentum valós személyiségére, Jézus Krisztusra.

A címbeli állítás az alábbiakban a Messiás földi létezésének azonosítására összpontosít a történelem korai időszakától, Izrael népének történelem előtti időszakától kezdődően.

Isten Fiának közvetlen jelenléte

Az első, erre vonatkozó utalást már a Szentírás első lapjain, az ember teremtésének leírásában találjuk: „*És monda Isten: Teremtsünk embert a mi képünkre és hasonlatosságunkra...*” (1Móz 1:26). A többesszám (*teremtsünk*) legalább két, egymással tanácskozó személy jelenlétére utal, amiből a kezdeti egyház teológusai egyöntetűen arra következtettek, hogy a kijelentés az Istenség három Személyére vonatkozik.

Nem minden későbbi bibliakutató ért egyet azzal, hogy ez azt bizonyítaná, hogy Krisztus a teremtéskor munkatársi minőségben volt jelen az Atyja oldalán. A zsidó magyarázók azt állítják, hogy itt angyalokról van szó, tagadják a Szentháromságról szóló elméletet.¹ További szövegmagyarázók vélekedése szerint itt a dicsőség és a tanácskozás többesszámáról van szó, amely több ünneplőességet és méltóságot kölcsönöz a kifejezésmódnak; vagy talán a képességek és erők teljességének többes számáról – noha ebben az esetben a nyelvi érvelések vitathatóak.

Az összehasonlító elemzések azt igazolják, hogy itt nem az ókori keleti uralkodókra jellemző kifejezésmóddal van dolgunk, következésképpen nem rendelkezünk kellő bizonyítékkal arra vonatkozóan, hogy elfogadjuk a magasztosság vagy a minőség pluralizmusát. Tehát kimondottan csak a személyek többesszáma igazolhatja a szóban forgó kifejezéseket, mint amilyen az alkotásra való felszólítás (*teremtsünk!*), amely az Örök Isten át nem ruházható tulajdonsága. Így gyakorlatilag arra kényszerülünk, hogy levonjuk a következtetést, miszerint a többesszám több személyt vagy az isteni Lény plurális megnyilvánulási formáját jelenti.²

A Szentírás olvasója számára a perdöntő érvet amellett, hogy Isten Fia részt vett a teremtésben, János evangélista szolgáltatja: „*Kezdetben vala az Ige, és az Ige vala az Istennél, és Isten vala az Ige... Minden ő általa lett, és nála nélkül semmi sem lett, ami lett... És az Ige testté lett, és lakozék mi közöttünk (és láttuk az ő dicsőségét, mint az Atya egyszülöttjének dicsőségét), aki teljes vala kegyelemmel és igazsággal*” (Jn 1:1, 3, 14).

Isten Fia a bűnbeesés után is részt vett az emberrel való kapcsolatban. Az Éden-kertben Ő beszélgetett utólag Ádámmal és Évával, felkínálva nekik a Megváltó ígétét; Ő dorgálta meg Kaint a magatartása miatt; Ő állapította meg az özönvíz előtti nemzedék züllött állapotát; Ő képezte ki Noét és bocsátott özönvizet a földre; Ő vett részt a nyelvek összezavarásánál és a Babel-torony építőinek elszélesztésénél; Ő szólt és jelent meg Ábrahámnak, Izsáknak, Rebekának és a gyermeküknek, Jákobnak, akivel meg is küzdött.

„Az isteni jelenlét e kinyilatkoztatásaiban Isten dicsősége látszott meg Krisztus útján. Nemcsak az Üdvözítő adventje alkalmával, hanem a bűneset és a megváltás utáni korszakokban is. Krisztusban békéltette meg Isten önmagával a világot (2Kor 5:19).”³

Itt azok is érveket találnak, akik még mindig kételkednek Ellen G. White ihletettségében. Ennek alapján a *Targum Jerusalem* az *Úr Isten szavát* (1Móz 3:8) Azzal azonosítja, Akit János apostol Igének, vagyis a mennyi Szentháromság második Személyének nevez.⁴ A Noéval való együtt munkálkodást megelőző isteni megbánás, valamint az özönvíz általi pusztítás szintén Őt mutatja be a teremtés Szerzőjeként: „*Megbáná azért az Úr, hogy teremtette az embert a földön, és bánkódék az ő szívében*” (1Móz 6:6).

A többesszám 1Móz 11:7 versében legalább két személy jelenlétére utal: „*Nosza szálljunk alá, és zavarjuk ott össze a nyelvüket.*” Amint Alexandriai Philón is megjegyzi, itt nem lehet szó angyalokról, mivel teremtett lény nem képes ilyen módon befolyásolni a beszédkésztséget. Ezt csak a Mindenható tehette meg, egy olyan isteni Személy, Aki megszólítja a másik kettőt, Akikkel egyeztetve együtt vitték véghez mindezt.⁵

Egy másik szerző megállapítja, hogy a Sárának adott ígéret – „Eszteendőre ilyenkor visszatérek hozzád” (1Móz 18:14) – az önmeghatározás nyelvezetéről árulkodik, következésképpen nem küldöttre, hanem uralkodóra jellemző.⁶

Az isteni Fiú állandó jelenlétét figyelhetjük meg Mózes életében is, kezdve az izraeliták kiszabadításának és a megígért Kánaánba való bevezetésének elhívásától. Miközben a Hórebbe az Isten látható alakban való megjelenése egyfajta „privát” megnyilatkozás volt, a Sínai-hegyen és a Nébó-hegy közelében (2Móz 3:19; 5Móz 31:14-15) már jóval több tanúja volt az eseménynek. A látható jelenlét folytatódott a zsidó tábor fölötti felhő- és tűzszolpban is.

Krisztus jelenléte a Sínai-hegyen számos kérdést vet fel azzal kapcsolatosan, hogy az ember milyen mértékben láthatja Istent. Főleg azért, mert Isten képviselői minőségében jelent meg, és nem csupán időleges testet öltés következtében, mint később Ábrahámnak.

Elsősorban megfigyelhetjük a fokozatos szelekciót az előjogokat élvező, kiválasztott nép körében: Áron, Náda és Abihu, hetven izraelita vén; Józsué és Mózes, végül pedig csak Mózes. Továbbá megfigyeljük ezen emberek különleges felkészítését, ami testi megtisztulásból és lelki megszentelődésből állt. Még Isten eme előjogokban részesített szolgálója sem jelenhetett meg közömbösen a mennyei dicsőség előtt, anélkül hogy ne kellett volna elviselnie a dicsőség megnyilatkozásának következményeit. „Orcámat azonban, monda, nem láthatod; mert nem láthat engem ember, élén” (2Móz 33:20).

Nem utolsó sorban Isten Krisztus általi megnyilatkozása fokozatos, és csak korlátozottan hozzáférhető („És vess határt a népek!” – 2Móz 19:12; „És csak Mózes közeledjék az Úrhoz, amazok pedig ne közeledjenek!” – 2Móz 24:2). Ilyen körülmények között jegyzi meg a Biblia: „És láták az Izráel Istenét, és annak lábai alatt valami zafír fényű tárgy vala, és olyan tiszta, mint maga az ég. És Izráel fiainak e választottjaira nem bocsátá kezét: jóllehet látták az Istent, mindazáltal ettek és ittak is” (2Móz 24:10-11).

Habár Mózes előnyt élvezett ezen a téren, mivel „az Úr beszéde Mózzal színről színre”, Isten mégis figyelmeztette őt, hogy csak olyan mértékben tekintheti meg az isteni dicsőséget, amilyen mértékben azt elviselheti. „És mikor átmegy előtted az én dicsőségem, a köszikla hasadéka állatlak téged, és kezemmel betakarlak téged, míg átvonulok. Azután kezemet elveszem rólad, és hátulról meg-látsz engemet, de orcámat nem láthatod” (2Móz 33:11, 22-23).

„Mialatt Mózes fenn volt a hegyen, Isten nemcsak a törvény tábláit mutatta meg neki, hanem feltárta előtte a megváltás tervét is. Mózes meglátta, hogy Krisztus áldozatát előre ábrázolták a zsidó korszak összes jelképei. A mennyei fény, amely a Golgotáról sugárzik, képezi Isten törvényének dicsőségét, mint az a fény is, amely

most Mózes arcáról ragyogott. A mennyei fény e szövetség dicsőségét jelképezte, amelynek látható közvetítője Mózes volt, az igazi Közbenjáró előképe.”⁷

Következésképpen Isten azért mutatkozik meg számkra is hozzáférhető alakban, hogy „megláthassuk” Őt. Bárhogy is legyen, ez nem olyan, mint amikor majd teljes dicsőségében és szentségében szemlélhetjük Őt.

Isten látható alakban való megjelenésére utalnak a következő kijelentések is: „Az Úr pedig leszálla, hogy lássa a várost és a tornyot, melyet építenek vala az emberek fiai” (1Móz 11:5). „Akkor leszálla az Úr felhőben, és szóla néki, és elszakasztá abból a lélek-ből, amely vala őbenne, és adá a hetven vén férfiúba” (4Móz 11:25). „Akkor leszálla az Úr felhőnek oszlopában, és megállá a sátor-nak nyílásánál; és szólítá Áront és Miriámot, és kimenének mindketten” (4Móz 12:5).

Az isteni jelenlétet jelzi az Úr dicsősége kifejezés, amit a vezérlő felhőoszlop-pal kapcsolatosan is megtalálunk (2Móz 16:10), vagy az első szentélyben (2Móz 40:34), mint ahogy Salamon templomának felszentelésekor (1Kir 8:11) is, vagy pedig Ezékiel látomásaiban.

Isten Fia álmok, látomások és az igei kinyilatkoztatás révén jelent meg a királyoknak (Dávidnak, Salamon-nak, Jeroboámnak, Jéhunak, Manassénak, Akháznak), továbbá pedig „az ő szolgálói, a próféták által” (2Kir 21:10). Ezt igazolja számos bibliai bizonyosságtétel, amely vagy az Úr szólt (hozzám), vagy pedig lőn az Úr beszéde hozzám kijelentést tartalmazza, mintegy teljes ezeréves történelmet lefedve Józsuétól és Sámueltól egészen Sofoniás, Aggeus és Zakariás prófétáig.

A magasztos isteni jelenlét túlárado volta sok esetben szent félelemmel telt aláztatra készítette az embert. „Ímé, én parányi vagyok, mit feleljek néked? Kezemet a szájamra teszem. Egyszer szóltam, de már nem szólok, avagy kétszer, de nem teszem többé!” (Jób 39:37-38). „Akkor mon-dék: Jaj nekem, elvesztem, mivel tisztátalan ajkú vagyok, és tisztátalan ajkú nép közt lakom: hisz a királyt, a seregeknek Urát láták szemeim!” (Ézs 6:5).

Némi félreértést kelthet az Úr Angyala kifejezés. Ez azért van, mert mind a héber (*mal'akh*), mind pedig az ógörög nyelvben (*akero*) a kifejezés jelentése: „hírnök”, „küldött”, „szolgáló”. De ahogy a menny és az elbukott emberiség közötti bármely kapcsolat Jézus Krisztus által valósult meg, Isten Fia volt az, Aki összüleinknek felaján-

MEGSZAKÍTATLAN JELENLÉT DAN CONSTANTINESCU

A MENNYEI FÉNY, AMELY
A GOLGOTÁRÓL SUGÁRZIK,
ISTEN TÖRVÉNYÉNEK DICSŐ-
SÉGE, MINT AZ A FÉNY IS,
AMELY MÓZES ARCÁRÓL
RAGYOGOTT. A MENNYEI
FÉNY E SZÖVETSÉG DICSŐ-
SÉGÉT JELKÉPEZTE, AMELY-
NEK LÁTHATÓ KÖZVETÍTŐJE
MÓZES VOLT, AZ IGAZI
KÖZBENJÁRÓ ELŐKÉPE.

lotta a megváltás ígérését, és szintén Ő nyilatkoztatta ki magát a pátriárkáknak is.⁸

Hágárról a Biblia írói kijelentik: „Találá őt az Úrnak anygala egy forrásnál a pusztában, annál a forrásnál, amely a Súrba menő úton van” (1Móz 16:7), viszont Hágár itt egyáltalán nem volt biztos abban, hogy személyesen az Úr jelent meg neki. Angyalok gyakran közöltek isteni üzenetet az emberekkel, viszont ezzel az Úr Angyálával kapcsolatosan Hágár megérthette, hogy vagy Isten maga, vagy az Ő képviselője jött el.⁹

Némely esetben a szövegkörnyezet segít különbséget tennünk a teremtet mennyei lények és Isten Fia között. Ilyen értelemben a monda az Úr kijelentés, mint a későbbi próféták esetében a „kiálta néki az Úrnak Angyala az égből, és monda: Ábrahám! Ábrahám!” (1Móz 22:11), Isten küldöttére utal és nem magára az Úrra, Aki viszont más alkalommal személyesen jelent meg: „És monda az Úr: Eltitkoljam-é én Ábrahámtól, amit tenni akarok?” (1Móz 18:17).

Ugyanakkor nyilvánvaló, hogy az Úr Angyala, aki a Hóreben megjelent Mózesnek, maga volt az Istenség második Személye. Ezt igazolják a következő szövegek. „És látá az Úr, hogy oda méne megnézni, és szólítá őt Isten a csipkebokorból, mondván: Mózes, Mózes. Ez pedig monda: Ímhol vagyok. És monda: Ne jöjj ide közel, oldd le a te saruidat lábaidról; mert a hely, amelyen állasz, szent föld. És monda: Én vagyok a te atyádnak Istene, Ábrahámnak Istene, Izsáknak Istene és Jákobnak Istene” (2Móz 3:4-6).

Ugyanezt jelenthetjük ki a kapzsi próféta esetével kapcsolatosan is: „Az Úrnak anygala pedig monda Bálámnak: Menj el e férfiakkal; mindazáltal amit én mondok majd néked, azt monddad” (4Móz 22:35), vagy Gedeonra vonatkozóan, amikor megjelent neki „az Úrnak anygala, és leüle ama cserfa alatt, amely Ofrában van”, ahol báto-

rító szavak is elhangzottak: „És monda néki az Úr: Békesség néked! Ne félj, nem halsz meg!” (Bír 6:11,23).

Egy másik, hasonlóan tisztán érthető szöveg a menyeyi küldöttel kapcsolatosan Bír 2:1-2 szakasza: „Felméne pedig az Úrnak anygala Gilgábol Bókimba, és monda: Én vezettelek fel titeket Egyiptomból, és hoztalak benneteket erre a földre, amely felől megesküdtem a ti atyáitoknak, és mondek: Nem bontom fel az én szövetségemet ti veletek soha örökké... de ti nem hallgattatok az én szómra.”

Ami pedig Sámson szüleinek az Úr Angyálával való találkozásáról, két szöveg nyújt segítséget számunkra: „És monda néki az Úrnak anygala: Miért kérdezősködsz a nevem után, amely olyan csodálatos?” „Monda Manoah az ő feleségének: Meghalván meghalunk, mert az Istent láttuk” (Bír 13:18, 22). Itt a héber *pele'y* (angol fordítása: titok) szó nem azt jelenti, hogy az angyal neve titok, vagy csodálatos (mint Károlinál), hanem azt, hogy rendkívüli, kimondhatatlan, és minden emberi értelmet meghalad.¹⁰ Isten Fia, akit az Ótestamentum gyakran az Úr Angyala névvel illet, éppen azért az Atya Istentől különálló Személy, mert itt egy szolgáló, egy az Isten által küldött hírnök alakjában tűnik fel.¹¹

Végül pedig, noha Zak 3:7 versében az „Így szól a seregeknek Ura” kijelentés hangzik el, az első vers – „megmutatá nékem Jósuát, a főpapot, aki az Úr anygala előtt áll, és a Sátánt, aki jobb keze felől áll, hogy vádolja őt” – legtisztább jelentése ez: az Úr Angyala. A kifejezés értelmezhető úgy is, hogy az Angyal, aki maga az Úr. Vagyis Jósua, a főpap, Krisztus előtt áll, – és mint az Ótestamentum más kijelentéseiben is – Ő az, Akire rá lett bízva a teljes ítélethozatal.¹² ■

Dr. Dan Constantinescu, teológus, a gazdaságtudomány doktora

1. Ellicott's Commentary for English Readers, <https://biblehub.com/commentaries/ellicott/genesis/1.htm>
2. Barnes' Notes on the Bible, <https://biblehub.com/commentaries/barnes/genesis/1.htm>
3. Ellen G. White: Pátriárkák és próféták, 366. o.
4. Gill's Exposition of the Entire Bible, <https://biblehub.com/commentaries/gill/genesis/3.htm>
5. <https://biblehub.com/commentaries/gill/genesis/11.htm>
6. Barnes' Notes on the Bible, <https://biblehub.com/commentaries/barnes/genesis/18.htm>
7. Ellen G. White: Pátriárkák és próféták, 330. o.
8. Ellen G. White: Pátriárkák és próféták, 366. o.
9. <https://mybible.eu/ro/GEN.16.VD>
10. <https://mybible.eu/ro/JDG.13.VDC>
11. Matthew Poole's Commentary, <https://biblehub.com/commentaries/poole/judges/13.htm>
12. Cambridge Bible for Schools and Colleges, <https://biblehub.com/commentaries/cambridge/zechariah/3.htm>

A SZENT SÁTOR ÜZENETE A MA EMBERÉNEK

Mert nem kézzel csinált szentélybe, az igazinak csak másolatába ment be Krisztus, hanem magába a mennybe, hogy most Isten színe előtt megjelenjék érettünk” (Zsid 9:24).

Miért kellett szentélyt építeni?

A Biblia megadja a választ erre a kérdésre: „*És készít- senek nékem szent hajlékot, hogy ő közöttük lakozzam*” (2Móz 25:8). A pusztai vándorlás során Izrael népe folyamatosan változtatta lakóhelyét, a vándorlás közepette is volt azonban valami állandó: Isten jelenléte.

A Júda törzséből való Becalél lett az építkezés vezetője, a Dán törzséből való Oholiábot állította mellé Isten. Ezek az emberek különösképpen teljesek voltak „*isten- i lélekkel, bölcsességgel, értelemmel és képességgel*”, hogy a leendő istentisztelet helyének építkezését irányítsák (2Móz 31:35–36). Sokan segítettek nekik, akiket Isten indított és tehetséggel áldott meg a különféle feladatok végrehajtására. A nép adakozása révén több építkezési anyag gyűlt össze, mint amire szükség volt.

Milyen volt a szent sátor?

A szent hajlék körüli bekerített rész az udvar vagy pitvar (2Móz 27:9–18; 38:9–20). Az udvar a földet jelképezte, ahol az Üdvözítő meghozta engesztelő áldozatát. 300 könyök hosszú (kb. 140 m) szőnyegfala sodort lenfonalból készült, rézoszlopok és ezüst kampók tartották, az oszlopok öt könyök (2,5 m) magasak voltak, és öt könyök távolságra voltak egymástól. Az egyetlen, kb. 10 m széles bejárat a keleti oldal felől volt.

Az udvar keleti fele volt az istentisztelet helye. Az izraeliták itt mutatták be áldozataikat az égőáldozati oltárnál (2Móz 27:1–8; 38:1–7). Az oltár azt a helyet jelképezi, ahol Isten Báránya megáldoztatott. Ez a réz oltár kb. 1,5 m magas, négyzet alakú, egy-egy oldala 2,5 m hosszú akác- fából készült, amelyet rézlapokkal vontak be, és a négy sarkán szarvakkal láttak el. Hordozható volt, rézkarikák- kal felszerelten, amelyekbe rudakat lehetett illeszteni.

Az oltár mögött állt a mosakodáshoz szolgáló réz- medence (2Móz 30:17–21; 38:8; 40:30). A papok ebben mosták meg kezüket és lábukat, az oltárnál, vagy a szent- élyben való szolgálattételük előtt. A mosdómedence új- szövetségi megtisztítástunkat és a keresztséget szimbo- lizálja.

Az udvar nyugati felében állt a tulajdonképpeni szent hajlék, amely kb. 15 m hosszú és 5 m széles lehetett, és két részre volt osztva. A kelet felőli bejáraton keresztül lehetett bejutni a szentélybe. Ide szabad bejárásuk volt a papoknak. E mögött kárpittal elválasztva volt a szent-

tek szentje, ahova csak a főpap mehetett be az engesztel- és napján.

A szent sátor készítéséhez 48 deszkát használtak fel, ezek mérete 5 m × 0,75 m lehetett. A hosszabbik oldala- kon 20-20 deszka, a hajlék nyugati végén pedig 8 desz- ka volt. Az akácából készült deszkákat arannyal borították be (2Móz 26:1–37; 36:20–38), ezüst talpakra állították, és kí- vülről rudakkal szorították ösz- sze. A mennyezet kárpitja sod- rott lenfonalból, kék és piros bíborból meg karmazsin fonal- ból, művészi módon beleszótt kerubokkal készült. Ezt kecskeszőrből készült sátorlappal borították, amely védte az alatta levő lenvásznat. Két további takarót is készítet- tek a sátorra, egyet koszbőrből, egyet pedig kecskebőr- ből. Ezek teljes védelmet nyújtottak az alsó két rétegnek. A szentély keleti végéhez és a szentek szentjének bejárá- tához a mennyezet anyagához hasonló mintázatú lenvász- szon függöny került.

Milyen volt a hajlék berendezése?

A szentélyben három berendezési tárgyat találha- tunk (2Móz 40:22–28). Az északi oldalon a szent kenye- rek asztala állt, ez jelképezte, hogy az ember mind a testi, mind a lelki kenyér tekintetében Istentől függ. A szent kenyerek asztala akácából készült, kívül-belül arany- nyal bevonva, körös-körül aranysegéllyel. A négy sar- kához egy-egy karikát rögzítettek, amelybe aranyrudakat lehetett dugni, s így könnyen lehetett szállítani (2Móz 25:23–30; 37:10–16). Az italáldozathoz kelyhek, korsók, a tömjénezéshez tálak és serpenyők voltak a szent kenye- rek asztalán. Tizenkét lapos kovásztalan kenyeret kellett szombatról szombatra az asztalra helyezni, amelyet a pa- pok ettek meg (3Móz 24:5–9).

A déli oldalon állt az arany gyertyatartó, ez jelképezi az egyházat, amely a különféle próbák nyomán virágzott fel. Az olaj Isten Szentlelkének a szimbóluma, Aki által az egyház világosság hordozója lehet. Az arany gyertyatartó egy darabból készült, kalapált ötvösmunka volt (2Móz 25:31–39; 37:17–24). A talpazat méretét és formáját nem ismerjük. A lámpatartó középső szárára és a belőle ki- nyúló hat ágra egy-egy lámpa volt rögzítve. A középső száron négy, az oldalsó ágakon pedig három-három dí- szítőelem volt. A koppantók és hamutartók szintén szín- aranyból készültek. A papok minden este olíva olajat töl- töttek a lámpákba, amelyek egész éjszaka világítottak (2Móz 27:20–21; 30:7–8).

**RÍTUSOK ÉS
SZIMBÓLUMOK
FARKAS
GYÖZÖ**

A szentek szentjének bejáratánál állt a szentélyben az illatáldozati oltár. A tömjénfüst a hívek imáit jelképezte, a tömjén pedig az Úr Jézus Krisztus érdemeit, amelyek nélkül nincs ima, mely meghallgatást nyerhetne. Ezen az oltáron naponta égettek jó illatú tömjént (Jel 8:3–4; Jn 16:23). Az akácfából készült és arannyal borított, négyzet alakú oltár 1 m magas és 1 m oldalszélességű volt. Felül körös-körül aranszegély övezte, a sarkokon arany szarvakkal, illetve karikákkal, amelyekbe a hordozáshoz használt rudakat lehetett beledugni (2Móz 30:1–10, 28, 34–37). Minden reggel és este, amikor a papok rendbe hozták a mécseseket, illatáldozatot mutattak be a rézoltárról hozott tűzzel.

A szövetség ládája a zsidó vallás legszentebb tárgya. Egyedül ez volt a szentek szentjében. Az akácfa, amely nem rothad, Krisztus emberi természetét jelképezi, az arany pedig, amely teljesen beborította, isteni természetét szimbolizálja. A kegyelem táblája (a fedél) az Úr Jézus közbenjárását és érdemeit juttatja eszünkbe, amelyek nélkül senki bűnei el nem töröltenek. A kegyelem táblája feletti kerubokban felismerjük a menny üzenetének közvetítőit. A láda kb. 125 cm hosszú, 75 cm széles és 75 cm magas akácfából készült, kívül-belül színarannyal borítva. Négy sarkára aranykarikákat erősítettek. Ezekbe lehetett az aranyozott rudakat helyezni, amelyek segítségével a papok hordozhatták (2Móz 25:10–22; 37:1–9). A láda fedelét a „kegyelem táblájának” nevezték, amely a „kegyelem királyi széke” is. A ládafedél a rajta levő kerubokkal együtt aranyból készült. A láda szélein álló kerubok egymással szemben álltak, és szárnyaikkal betakarták a fedél közepét. A „kegyelem táblája” Isten jelenlétét sugallta. A kerubok között semmiféle tárgy nem volt, ami Isten jelenlétére utalt volna. A pogányok mindig megformálták az isteneiket, amit viszont a Tízparancsolat egyértelműen tiltott. Itt, a „kegyelem székénél” találkozott Isten az emberrel (2Móz 30:6), ahol Isten kijelentette magát (2Móz 25:22; 4Móz 7:89), és a főpap az engesztelés napján vérrel meghintette azt Izrael népéért (3Móz 16:14). A szövetség ládjában volt a Tízparancsolat (2Móz 25:21; 31:18; 5Móz 10:3–5), egy korsó manna (2Móz 16,32–34) és Áron kihajtott vesszeje (4Móz 17:10). Még a Kánaánba történt bevonulás előtt a törvénykönyvet a láda mellé helyezték (5Móz 31:26).

Milyen szolgálatok kapcsolódtak a szent sátorhoz?

A Szentélyben kétféle szolgálatot végeztek: a naponkénti és az évenkénti szolgálatot (Zsid 10:11; 9:7). A naponkénti szolgálat helye az udvar és a sátor első része volt. Papok és lévíták szolgáltak itt. A naponkénti szolgálatba egy egész sor áldozat tartozott:

a) Különféle áldozatok: békeáldozat, étel- és italáldozat, jóillattételi áldozat, stb. (3Móz 7:12–13; 2:4; 4Móz 15:10). Ma, amikor a mindennapi kenyérért imádkozunk és hálát adunk érte, ezek a különféle áldozatok jutnak kifejezésre.

b) A szüntelen égő áldozat (2Móz 29:38–42; 4Móz 28:9–10). A szüntelen égő áldozatok az egész nemzet naponkénti odaszentelődését fejezték ki. Kifejezői voltak annak, hogy mindannyian szüntelenül függnek az Úr Jézus engesztelő véréből, amely állandóan jelen volt. Ebben a szolgálatban az esti és reggeli családi oltár példaképét kell látnunk.

c) A bűnért hozott áldozatok (3Móz 4:27–35). A naponkénti szolgálat legfontosabb áldozatai a bűnért hozott áldozatok. A bűnt előzőleg meg kellett vallani (3Móz 5:5), így jelképesen a bűn áthelyeződött az áldozati állatra. Ekkor az áldozati állatot megölték, és véréből az oltár oldalához és annak szarvára hintették (3Móz 4:7; 5:8–9). Ezzel az eljárással a megvallott és megbocsátott bűnök áthelyezték a szentélyre, így az a megvallott bűnök hordozója lett, és előállt annak szüksége, hogy megtisztítsák.

Az évenkénti szolgálatot a szentek szentjében végezték, és csak a főpap feladata lehetett (3Móz 23:26–32; 16:1–34). A hetedik hónap tizedik napja a szentély szolgálatának csúcspontját jelentette. Ezt a napot nevezték engesztelés napjának. A kürtök tíz napon át hirdették a nagy eseményt, amikor a megvallott és megbocsátott bűnök egyszer s mindenkorra eltávolították a szentélyből. Miután a főpap eleget tett az előírt személyes tisztasági feltételeknek, sorsot vetett a két bakra. Az Úrért esett bakot megáldozták, vérével a főpap bement a szentek szentjébe, és meghintette a kegyelem tábláját. Egyedül volt, csupán csak Istennel, aki megbocsátotta a megvallott bűnök. Amikor a főpap kijött az udvarra, az Azazelért esett élő bak fejére olvasta a már megvallott és megbocsátott bűnököt (az Azazel név jelentése: *ész* = bak, és *ázal* = örökre elszakadni), Isten népe ugyanis az engesztelés napja ezen eseményének keretében szabadult meg végleg a korábban már megbocsátott bűnöktől. A bakot a pusztába küldték, hogy elpusztuljon a megbocsátott bűnökkel együtt. Így törölték el a bűnököt, és tisztították meg a szentélyt minden évben.

A mai ember számára milyen üzenetet közvetít a sátor?

„Jézus a mennyben az Öregkorúhoz megy, hogy átvegye a hatalmat, a dicsőséget és az országot, amelyet – közbenjárói munkája befejeztével – ad neki az Isten. A prófécia szerint ez az esemény lesz a 2300 nap végén, azaz 1844-ben. Főpapunk a mennyi angyalok kíséretében belép a szentek szentjébe, és ott megjelenik Isten színe előtt, hogy elkezdje az emberért végzett szolgálatának utolsó szakaszát – a vizsgálati ítéletet és az engesztelést mindazokért, akikről bebizonyosodik, hogy részesülhetnek az áldásaiban. A könyvek megnyílnak az ítéletkor, és Isten megvizsgálja azoknak az életét, akik hittek, illetve hisznek Jézusban. Védőügyvédünk a föld első lakóitól kezdve minden nemzedékben élők ügyét felhossa, és a sort az élőkkel zárja. Minden név szóba kerül, minden ügyet alaposan megvizsgálunk. Isten számos nevet elfogad, másokat elutasít. Azoknak a nevét, akiknek meg

nem bánt és el nem rendezett bűneit őrzi a mennyei nyilvántartás, Isten kitörli az élet könyvéből, és az emlékezés könyve jótetteiket sem tartja tovább számon. A vizsgálati ítélet lezárulásakor mindenkinek eldől a sorsa – életre vagy halálra. A kegyelemidő röviddel azelőtt ér véget, hogy az Úr megjelenik az ég felhőiben. Az igazak és a gonoszok ekkor még élnek halandó életüket a földön. Az emberek ültetnek és építenek, esznek és isznak, mit sem tudva arról, hogy a mennyei templomban elhangzott a végső, megmásíthatatlan döntés. Csendben, észrevétlenül, mint éjfélkor a tolvaj, jön el a döntő óra, amelyben minden ember sorsa megpecsételődik, és Isten végleg visszavonja kegyelmét a bűnöstől” (Ellen G. White: *A nagy küzdelem*, 483. o.).

A Dán 8:14-ben meghatározott 2300 éves időszak lejárt mutatja, hogy most már csupán kegyelemből van időnk, s ez a kegyelemidő véget ér, mihelyt Főpapunk befejezi közbenjárói szolgálatát a mennyben. A vizsgálati ítélet dönt afelett, hogy melyik név marad, és melyiket törlik az élet könyvéből.

Ez a különleges idő különleges felkészülést követel. Mivel a nagy engesztelési napon csak a megvallott és megbocsátott bűnöket távolították el, világos, hogy bűneink megvallása és elhagyása jelenti a helyes felkészülést. Ilyen magatartás jellemzi azt, amit általában ébredésnek, reformációnak nevezünk. Isten üzenete valóság, és istenfélelemre hív, ez pedig elfordulást jelent a gonosztól.

A szív a Bibliában nemcsak személyiségünk és életünk központja, hanem minden gonosznak is a forrása. Mindenekelőtt tehát a forrást kell megtisztítani. Szívünk szentélyünk frigidója lehet, ha a Szentlélek átalakítja és beleírja Isten Törvényét.

Izrael számára nagy jelentőségű volt, hogy Isten választott népe közt lakik. A modern ember szeretné száműzni Istent az életéből, Isten azonban mindig gyermekeivel akar lenni. A Jelenésekben a következő ígéretet olvashatjuk: „És hallék nagy szót az őt mondja vala az égből: *Ímé az Isten sátora az emberekkel van, és velük lakozik és azok az ő népei lesznek, és maga az Isten lesz velük, az ő Istenük*” (Jel 21:3). ■

Farkas Győző, lelkipásztor, Észak-erdélyi Egyházterület

Elmélkedés » » » » »

AZ ÚR TÜZEI (II)

Megújító tűz

A midiániták fölött aratott győzelem (4Móz 31:1-24) után az Úr utasította az izraelitákat Mózes által: „Az aranyat, ezüstöt, rezeit, vasat, az őnt és ólmot bizonyára; minden egyebet is, ami állja a tüzet, vigyetek át a tűzön, és megtisztítatik, de a tisztító vízzel is tisztíttassék meg; mindazt pedig, ami nem állja a tüzet, vízen vigyetek át” (4Móz 31:22-23).

Megtisztítás tűzzel: bármi, ami „állja a tüzet”, azt tűzben kellett megtisztítani. Vajon az embert meg lehet tisztítani tűzben? „Állja” a tüzet?

Isten az embert az alábbi módon tette próbára a különböző korszakokban, annak érdekében, hogy megpróbálja és ellenőrizze a hitét:

„Mert megpróbáltál minket, oh, Isten, megtisztítottál, amint tisztítják az ezüstöt” (Zsolt 66:10).

„És beviszem a harmadrészt a tűzbe, és megtisztítom őket, amint tisztítják az ezüstöt, és megpróbálom őket, amint próbálják az aranyat” (Zak 13:9).

Figyeljük meg, mit mondott Péter apostol erről a tűzről: „Akiket Isten hatalma őríz hit által az üdvösségre, amely készen van, hogy az utolsó időben nyilvánvalóvá legyen. Amelyben örvendeztek, noha most kissé, ha meg kell lenni, szomorkodtok különféle kísértések között, hogy a ti kipróbált hitetek, ami sokkal becsebb a ve-

szendő, de tűz által kipróbált arannyal, dicséretre, tisztességre és dicsőségre méltónak találtassék a Jézus Krisztus megjelenésekor” (1Pt 1:5-7).

A tűznek vannak pozitív hatásai, és ilyenkor csodálatos munkát végez. Ímé, mit mondott az Úr Jeremiás próféta által: „Nem olyan-e az én ígém, mint a tűz? Azt mondja az Úr, mint a sziklazúzó poröly?” (Jer 23:29). Az Úr Igéje tűz gyanánt emészt meg a szennyet, megtisztítja az életet, és előkészíti az örök életre, Isten országára.

Figyeljük meg a két tanítványt, amint Jeruzsálemből emmausi otthonuk felé tartanak. Nagy izgalommal beszélgettek a Jeruzsálemet felkavaró eseményekről, arról, hogy a nép előjárói és az előkelő papok megölték a Mestert, akiről azt hitték, hogy Ő „Izrael szabadtója” (lásd: Lk 24:13-35). Egy adott pillanatban azonban egy igencsak jól tájékozott idegen csatlakozott hozzájuk, majd megdorgálta értetlenségüket és hitüket (25. v.).

A magyarázatai egyre érdekesebbek és meghatöbbak voltak, ezért meghívták, hogy maradjon náluk vacsorára,

**ISTENI
KÖZBELEPÉS
STEFAN
RADU**

**AZ AZ ISTENI ENER-
GIA, AMIVEL FELRU-
HÁZ BENNÜNKET
A SZENTLÉLEK,
KÉPESSÉ TESZ ARRA,
HOGY MUNKÁL-
KODJUNK AZ EVAN-
GÉLIUM ÜGYÉERT.
NÉLKÜLE SEMMIT
SEM TEHETÜNK.**

hisz már beesteledett. Végül Jézus bement a házba, és megtörte a kenyeret. Akkor csodálkoztak el igazán, hiszen Mesterük szokott így tenni. Felismerték, hogy a keresztre szegezett Jézus áll előttük.

Ezek után a következőképpen jellemezték szavait: „Avagy nem gerjedezett-e a mi szívünk mi bennünk, mikor nekünk szóla az úton, és mikor magyaráza nekünk az írásokat?” (Lk 24:32). Amikor megnyitják és magyarázzák a Szentírást, megégeti a szívet, meghódítja az ember egész lényét, és helyreállítja az életét.

Keresztelő János megtett minden tőle telhetőt, hogy a nép figyelmét elterelje a saját személyéről, és Arra irányítsa, Aki utána jó, Aki nagyobb nála, sőt olyan hatalmas, hogy ő nem méltó még a saruit sem hordozni (Mt 3:7-12). János így beszélt Annak küldetéséről, Aki előtt az utat készítette: „Ő Szent Lélekkel és tűzzel keresztel majd titeket” (Mt 3:11).

Tűzkeresztség! A Szentlélek „irigykedve kívánczik” (Jak 4:5) utánunk, ezért megtesz mindent a megváltozásunk, megtisztításunk, megszentelésünk és nemesítésünk érdekében, hogy ne maradjunk az ellenség táborában, ne vesszünk el az úton, hanem készüljünk a mennybe, és el is jussunk oda. Teszi ezt akkor is, ha használnia kell a jellemünket megerősítő nehézségek tüzeit.

Megmentő tűz

A bűnösök üdvözítése csak kegyelem által lehetséges, ami azt jelenti, hogy az üdvösség ajándék a menny részéről minden ember számára, viszont csak azok szerzik meg, akik vágnak is rá, és értékelik mindazt, amit Krisztus tett értük.

Isten igazi szolgálói nem maradnak közömbösek a veszendő lelkek láttán. Nem lehetnek ellenszegülők és közönyösek, amikor az Úr fel akarja használni őket embertársaik érdekében. Figyeljük meg, mit érzett Jeremiás próféta e szent kötelességgel kapcsolatban: „Azért azt mondom: Nem emlékezem róla, sem az ő nevében többé nem szólok; de mintha égő tűz volna szívemben, az én csontjaimba rekesztetve, és erőlködöm, hogy elviseljem azt, de nem tehetem” (Jer 20:9).

A prófétának súlyos nehézségeket okoztak nemzetársai, ezért szeretett volna felszabadulni a nehéz, prófétai feladat alól. Már elhívásakor, gyerekkorában megremegett a nagy feladat előtt: „Ah, ah, Uram Isten! Ímé, én nem tudok beszélni; hiszen ifjú vagyok én!” (Jer 1:6). Az Úr azonban nem fogadta el a kifogást, hanem kijelentette: „Ne mondd ezt: Ifjú vagyok én; hanem menj mindazokhoz, akikhez küldelek téged, és beszéld mindazt, amit parancsolok néked” (Jer 1:7).

„És kinyújtá az Úr az ő kezét, és megillette számát, és monda nekem az Úr: Ímé, az én ígéimet adom a te szádba!” (9. v.). Nem tudjuk, hogyan érintette meg az Úr Jeremiás száját, viszont ismerjük Ézsaiás hasonló tapasztalatát: „És hozzám repült egy a szeráfok közül, és kezében eleven szén vala, amelyet fogóval vett volt az ol-

tárról; és illette számát azzal, és monda: Ímé ez illette ajkaidat, és hamisságod eltávozott, és bűnöd elfedeztetett” (Ézs 6:6-7).

Az isteni tűz képes eltávolítani az álnokságot, és az embert képessé teheti a mennyei szolgálatra embertársai érdekében. Ellenben tűz nélkül nincs megtisztulás, és nem lehet dolgozni Istenért.

Az igazán odaszentelt életű emberek, akik szeretik a keresztre szegezett, feltámadt és mennybe ment Üdvözítőt és azokat a lelkeket, akikért Ő meghalt, addig nem nyugszanak, amíg nem nyújtanak segítséget embertársaiknak. Pál apostol mondotta: „Ki beteg, hogy én is beteg ne volnék?” (2Kor 11:29). Ez a Jeremiás által is említett szent vágy, a kiolthatatlan szent tűz égett a csontjaiban, és készítette őt a munkára.

Keresztelő János elmondta, hogy a Messiás milyen munkát fog végezni az emberekért: „Ő Szent Lélekkel és tűzzel keresztel majd titeket” (Mt 3:11). Ez a kettős keresztség elengedhetetlen azok életében, akik Istenért szeretnének dolgozni. Szükség van a próbák tüzeire, ugyanakkor arra a készítő tűzre is, amit a Szentlélek szít és tart fenn. Krisztus azzal, hogy mennybemenetele után elküldte a Szentlelket, lényegében Ő maga keresztelt Szentlélekkel és tűzzel.

Így volt ez Krisztus egyháza történelmének kezdeti időszakában is: „És megjelentek előttük kettős tüzes nyelvek, és üle mindenikre azok közül. És megtelének mindnyájan Szent Lélekkel” (Csel 2:3-4).

Ez az isteni energia, amivel felruház bennünket a Szentlélek, képessé tesz arra, hogy munkálkodjunk az evangélium ügyéért. Nélküle semmit sem tehetünk.

Csodálatos lehetett Illés próféta távozása erről a földről! Miközben Elizeus mellett haladt, „egy tüzes szekér tüzes lovakkal elvlasztá őket egymástól. És felméne Illés a szélvészen az égbe” (2Kir 2:11).

Tüzes szekér és tüzes lovak! Egy mennyei jármű, amely a hűséges prófétát erről a lázadó bolygóról a Sion hegyére költöztette. Vajon Isten küldhetne nagyon sok tüzes szekeret és lovat, hogy mindannyiunkat elvigyen oda, ahol Illés is van? Természetesen megteheti. De figyeljük meg, mit fog tenni az Úr: „És elküldi az ő angyalait nagy trombitaszóval, és egybegyűjtik az ő választottait a négy szelek felől, az ég egyik végétől a másik végéig” (Mt 24:31).

A szent angyalokról mondja a Szentírás: „Ki az ő angyalait szelekké teszi és az ő szolgálait tűz lángjává” (Zsid 1:7). Ilyen volt az az angyal is, aki megjelent a József sirjánál: „Tekintete pedig olyan volt, mint a villámlás” (Mt 28:3).

Tűz lesz és gyors utazás, mint a villám, a dicsőségbe, a bolygók, a napok és a csillagok közé.

Készüljünk erre a csodálatos és egyedüli felszállásra! ■

KÉRDÉSEK ÉS VÁLASZOK A TEREMTÉS KÖNYVÉBEN (II)

1. Isten minden alkalommal úgy látta, hogy jó volt, amit alkotott?

A „látá Isten, hogy jó” kifejezés hétszer hangzik el a teremtés történetében (1Móz 1:4, 10, 12, 18, 21, 25, 31). A hetedik alkalommal azt olvassuk, hogy minden „nagyon jó” volt.

Egyesek felteszik a kérdést: miért az ég megteremtése az egyedüli alkalom, amikor nem hangzik el, hogy a teremtési munka eredménye jó volt? Ebből különféle spekulációk születnek, amit a hallgatás ténye alapozott meg. Csakhogy a könyv szerzője a történet végén kijelenti, hogy minden (beleértve a második napon teremtett égbolt is) „nagyon jó” volt (31. vers).

A szerző hallgatása 1Móz 1:7–8 szakaszában nyilván felkeltheti az olvasó kíváncsiságát. Biztosak lehetünk viszont abban, hogy a magyarázatnak – bármi is legyen az – nincs teológiai jelentősége, hanem a szent szöveg másodlagos (technikai) szempontjaival kapcsolatos. Az ógörög fordításban, a Septuagintában a 8. versben igenis szerepel a várt kijelentés: „És nevezé Isten a mennyezetet égnek. **És látá Isten, hogy jó.** És lőn este, és lőn reggel, második nap.”

Megtörténhet, hogy a Septuaginta itt egy a hagyományosan alapul vett héber szövegnél régebbi változat nyomán íródott, és a „jó” minősítés a második napnak a végén is elhangzott.¹⁵ Így nyolcszor szerepelt a szövegben ez a kifejezés, beleértve a 31. vers szuperlatívuszát is. Ugyanakkor az is lehet, hogy a szerző szándékosan használta hétszer, hogy ezzel is hangsúlyozza a teremtés szépségét. Ezek a kifejezések nem minden nap hangzottak el, például a második és a hetedik napon, a harmadik és a hatodik napon viszont kétszer is. A harmadik napon jónak minősül a szárazföld és a tenger, majd Isten ugyanazon a napon megteremti a növényzetet, amit szintén jó dolognak minősít.

A hatodik napon nagy jelentősége van a kifejezés megismétlésének, mivel a szárazföldi állatok jóként való minősítése után az emberpár megteremtése után a „nagyon jó” minősítés hangzik el. A hetedik nap nem ismétlődik meg a munkanapokon elhangzott kijelentés. A szombat Isten szemében nem csupán „jó”, mint a világosság, vagy „nagyon jó”, mint a teremtés koronája, az ember. A szombat nem csupán „áldott”, hogy sokasodjon, mint a halak és az emberek (22, 28), hanem a különleges áldások mellett „megszentelt” is, különböző az előbbi, „laikus”, „profán”, azaz megszokott, munkás, világi napokhoz képest.

Isten „(nagyon) jó” dolgokat alkotott. A kijelentés eléggé lapos lenne, ha csupán azt értenénk alatta, hogy jó, működő dolgokat hozott létre. Saját munkájára tekintve, Isten nem azt akarta kifejezésre juttatni, hogy: „Hát igen, ez valóban hasznos dolog!”, vagy: „Minden, amit alkottam, funkcionális, megfelelő, érvényes, hasznos!”. A kifejezés valódi jelentése függ attól, hogy a *tôh* melléknév („jó”) milyen kontextusban jelenik meg. Amikor arra vonatkozik, amit látunk, a *tôh* általában „szép”-et jelent, „mutató”-at, „szemnek kedves”-et.¹⁶ A régi szír (arám keresztény) fordításban a *šappir* melléknév szerepel, aminek jelentése: „szép”.

A legvalószínűbb magyarázat szerint a szerzőnek az volt a szándéka, hogy kifejezze Isten elégedettségét alkotásával kapcsolatosan. Isten örömmel tekintett a művére, nemcsak azért, mert minőségi munkát végzett, hanem mert annyira szép volt, amit alkotott!

2. Mit jelent a „képünkre és hasonlatosságunkra” kifejezés?

Számos elmélet született az ember és Isten kapcsolata vonatkozó első bibliai kifejezés kapcsán – „a mi képünkre és hasonlatosságunkra” (1Móz 1:26–27) –, amelyel vagy a lélek halhatatlanságának kérdését, vagy az ember és az Isten közötti hasonlóság erkölcsi, lelki és lélektani vonatkozásait próbálták igazolni, feltárni. A szöveg azonban nem közvetít ilyen gondolatokat – ezek helyes vagy kevésbé helyes kiegészítései a bibliai textusnak.

Mindenekelőtt a kifejezés két szava egymás szinonimája (ez gyakori kifejezési eszköz a Bibliában: „kietlen és pusztá”; „szaporodjatok és sokasodjatok”; „tüske és tövis”). Nincs gyökeresen eltérő jelentése ennek a két szónak. A „kép” (*célem*) kifejezésnek a teljes Szentírásban csak egy értelme van: „látható alak”³; összehasonlítja például a Sét (a fiú) és az Ádám (az apa) megjelenését (1Móz 5:3), az Ádám megjelenését az Atya Isten és a Fiú Isten megjelenésével (1Móz 1:26–27; 5:1; 9:6; Lk 3:38; Kol 1:15).

**AZ IGE
TOLMÁCSOLÁSA
FLORIN
LAIU**

MIELŐTT MEGTEREMTETTE VOLNA AZ UNIVERZUM ÉRTELMES LÉNYEIT, ISTEN OLYAN KÉPET ÖLTÖTT MAGÁRA, AMIT ÁTRUHÁZHATOTT AZ ANGYALOKRA ÉS AZ EMBEREKRE, AKIK ÍGY FIÚI STÁTUSZT NYERTEK.

EGYEDÜL KRISZTUS AZ ATYA VALÓSÁGÁNAK KÉPMÁSA (Zsid 1:3); DE AZ EMBERT ISTEN A MAGA HASONLATOSSÁGÁRA FORMÁLTA. AZ EMBER SZENT VOLT, ISTEN KÉPMÁSÁT BOLDOGAN, AKARATA IRÁNTI TÖKÉLETES ENGEDELMES-SÉGGEL VISELTE.

A „képünkre és hasonlatosságunkra” kifejezés a földi élőlények megteremtésének kontextusában tűnik fel. A megkülönböztető szándék egyértelmű, a megkülönböztetésnek jelképertéke van. Ha biológiai és fiziológiai szempontból az ember egy másik emlős (a szárazföldi állatokkal egy napon teremtetett), megjelenésében, megnyilvánulásában, képességeit és tekintélyét figyelembe véve az Isten által teremtett értelmes lények közé tartozik, aki uralkodói (1Móz 1:28; 2:38) és kerubi (1Móz 2:15; 3:24) feladatokat kapott.

A „hasonlatosság”-nak (héber *damut* – „hasonlóság”, „megjelenés”, „kinézet”) szintén morfológiai jelentése van, és a külső megjelenésre utal (Dán 10:16)⁴, de más tulajdonságokra is vonatkozhat, például valakinek a hangjára (Ézs 13:4) vagy ragyogására (Ez 1:28). Istent fény veszi körül (Zsolt 104:2), aminek tudatában természetesnek tűnik Ellen G. White következő kijelentése: „A büntelen pár nem viselt ruhát. A fény és dicsőség ruhája övezte őket, akárcsak az angyalokat. Amíg Isten iránti engedelmes-ségben éltek, ilyen fény vette őket körül” (A megváltás története, 21.1). Isten bőrruhát készített nekik (egyfajta ingszerű bundát), amit a héber szöveg a „*ór* („bőr”, „bunda”) szóval fejez ki, s aminek a kiejtése megegyezik a „*ór* („fény”) szóéval.

Az Újtestamentumban „az Úr ábrázata” kifejezés képes módszerben is szerepel, teológiai jelentéssel, lelki-erkölcsi tükröződésre utalva (2Kor 3:18; Ef 4:24), anélkül azonban, hogy a fizikai értelmet kizárná (Fil 2:6; Kol 1:15). A Bibliával összhangban Ellen G. White és hitünk úttörői vallották, hogy az ember elsősorban fizikai értelemben teremtett az Isten képére:

„Mivel Ádám és Éva az Istennek képe és dicsősége volt (1Kor 11:7), képességeik nem nyilvánultak méltatlannak magas elhívásukhoz. Alakjuk kecses és szimmetrikus volt, arcvonásaik szabályosak és szépek, egész megjelenésük egészségtől, valamint az öröm és reménység fényétől sugárzott. Külsőre Alkotójukra hasonlítottak. A hasonlóság azonban nemcsak a fizikai megjelenésükre korlátozódott. Értelmük és lelkük minden képessége Teremtőjük dicsőségét tükrözte. Ádám és Éva kevéssé tétetett kisebb az angyaloknál (Zsid 2:7), hogy ne csak a látható világ csodáit tudják befogadni, hanem erkölcsi felelősségüket és kötelességüket is megértse.” (*Nevelés*, 20.2).

„Az embernek Istent kellett tükröznie – mind külsejében, mind jellemében. Egyedül Krisztus az Atya valóságának képmása (Zsid 1:3); de az embert Isten a maga hasonlatosságára formálta. Természete össz-

hangban volt Isten akaratával. Értelme fel tudott fogni mennyei dolgokat. Érzései tiszták voltak, vágyait és érzelmeit értelme uralta. Az ember szent volt, Isten képmását boldogan, akarata iránti tökéletes engedelmességgel viselte. Ahogy az ember Teremtője kezéből kikerült, termete fenséges volt, alakja tökéletesen arányos. Arcszíne viruló egészségről tanúskodott, és az élet fényétől és örömétől ragyogott. Ádám sokkal magasabb volt, mint a föld mostani lakói. Éva termete valamivel kisebb volt, de alakja nemes és nagyon szép. A büntelen pár nem viselt mesterséges öltözeteket; fény és dicsőség takarta be őket, mint az angyalokat. Ameddig engedelmeskedtek Istennek, ez a palást burkolta be őket.” (*Pátriárkák és próféták*, 45.2–3).

A Biblia kijelenti, hogy „az angyalok a mennyekben mindenkor látják a mennyei Atya orcáját” (Mt 18:10), és hogy az üdvözültek is meglátják az Ő arcát (Zsolt 11:7; Jel 22:4). Ha Istennek nincs arca – látható arca azok számára, akik a környezetében élnek –, miért ismétli Isten Igéje, hogy a bűnösök nem láthatják meg az Isten arcát (1Móz 32:30; 2Móz 3:6; 33:20–23; Bír 13:22)?

Elmondjuk mindenkinek, akit a mindenütt jelenvaló és személytelen, transzcendens Isten platóni képe befolyásol, vagy aki fél emberi arcú Istent maga elé képzelni, mivel attól tart, hogy ezzel vétkezne és lealacsonyítaná Őt: csak olyannak ismerhetjük meg Istent, amilyennek magát a teremtett világegyetemnek kinyilatkoztatta. Ő nemcsak transzcendens, téren és az emberi felfogóképességen túli, mindenütt jelenvaló Isten, hanem immanens, leereszkedő Isten is, aki szől hozzánk, és képi dimenzióban is kinyilatkoztatja magát. Nincs a világegyetemben olyan értelmes lény, aki ne hordozná magán az istenképűséget. Mielőtt megteremtette volna az univerzum értelmes lényeit, Isten olyan képet öltött magára, amit átruházhatott az angyalokra és az emberekre, akik így fiúi státuszt nyertek.

3. Mit értünk a „segítő” melléknév alatt 1Móz 2:18 versében?

A „segítő” melléknév (héber *‘ezer*, „segítség”) ebben a kontextusban a nő megteremtésére utal 1Móz 2:18 versében, de nem sugallja annak gondolatát, hogy a férfi egyedül gyámoltalan lett volna, vagy hogy ő lett volna az úr, a fontosabbik személy, a nő pedig csak a segítő szolga szerepét töltötte volna be. A *‘ezer* kifejezés gyakran utal Istenre is, az Eliézer név jelentése például „az én atyám Istene segítségül volt nekem” (2Móz 18:4; 1Sám 4:1). Fiúgyermek kaphatott ilyen nevet (*Romanti-‘ezer*, „segítségget neveltem magamnak”, 1Krn 25:4; vagy egyszerűen *‘Ezer*, Neh 3:19; 1Krn 12:9).

Ugyanebben a kontextusban választ kapunk arra is, hogy miben áll ez a „segítség”. Az embernek meg kellett értenie, hogy szüksége van segítségre, ezért Isten felsora-

koztatta Ádám előtt az állatokat, mindeniket a maga párjával. Ádám megvizsgálta őket (a hím és nőtény egyede), és nevet adott nekik – így tudatosult benne, hogy ő mint férfi pár nélkül van, és jó lenne, ha neki is lenne társa. Miután Isten hiányérzetet keltett benne, teljesítette a vágyát (1Móz 2:20–24). A segítség pontosan ezt a különleges társi kapcsolatot jelenti, ami biológiai, fiziológiai és lélektani értelemben magába foglalja a nemiséget, azaz a két személy különböző neméből adódó összes kiegészítő tulajdonságot.

A segítség – Éva segítőtársi mivolta – válasz volt Ádám igényeire. A *kə-negd-ô* kifejezés jelentése „az ő mértékére” (*néged* = „szemtől szemben”, „megfelelő”). Következésképpen a segítő társnak, Évának Ádám tükörképének, kiegészítésének kellett lennie, aki megfelel társa igényeinek, elvárásainak. Nem volt ugyanolyan mint ő, de az ellentéte sem. Isten nem férfi vonásokkal rendelkező nőt vagy hermafroditát alkotott Ádámnak társként, hanem egy tökéletes nőt.

4. Mi a férfi és a nő Isten által kijelölt státusza?

Mózes tanúsága szerint Isten saját képére és hasonlatosságára teremtette a férfit és a nőt. Pál apostol azt sugallja, hogy egyedül a férfi „Istennek képe és dicsősége” (1Kor 11:7), míg a nő csupán a férfi „dicsősége”. Amíg megértjük, hogy mit akart mondani ezzel, megemlíti, hogy Ellen White ugyanazt a bibliaszöveget idézi a férfi és a nő esetében is: „Mindketten arra lettek teremtve, hogy *Isten képe és dicsősége* legyenek (1Kor 11:7). Magasztos sorsukhoz méltó képességeket kaptak... Isten *kiszebb tette őket az angyaloknál* (Zsid 2:7)” (Nevelés 20.2).

Isten mindkettejüket mesterműként alkotta meg a saját kezével, majd megtette őket a teremtett világ kormányzóinak (1Móz 1:26–27). Egyenlők voltak méltóságukban, Isten előtt képviselt értéküket és lelkiismeretüket tekintve. Mindezek ellenére van mégis bizonyos különbség közöttük, amiről érdemes szót ejtenünk. A Teremtés könyve szerint a bűnbeesés előtt Isten különböző pozíciókat szánt a férfinak és a nőnek:

- Isten előbb a férfit teremtette meg, utána a nőt. Nagyobb felelősség nyugszik a férjen (1Tim 2:13; 1Kor 11:9), amit nem lehet kijátszani azzal, hogy a zsiráf viszont Ádám előtt lett megteremtve. Az összehasonlítás csak ugyanazon a szinten álló egyedek esetében lehetséges.
- A nő a férfiből vétetett, ami azt sugallja, hogy a férfinak mint férjnek nagyobb tekintélye van. Anyaként viszont a nő bír nagyobb tekintéllyel, mivel minden férfit nő szül a világra, következésképpen a fiaknak tisztelniük kell az anyjukat (1Kor 11:8, 11–12).
- Isten rendje szerint nincsen nemi alapon történő diszkrimináció (1Kor 11:11; Gal 3:28).
- A nő Ádám oldalbordájából lett megalkotva, a szíve mellől, szeretetként; nem a sarkából, amiből szolgál

alárendeltségre következtethetnénk; és a fejéből sem, hogy azt hihetné, uralkodhat a férje felett.

- Annak is jelentősége van, hogy a nők természeténél alacsonyabbak a férfiaknál. Ellen G. White is írt arról, hogy Isten alacsonyabbnak teremtette Évát, aki a válláig ért Ádámnak⁵, ahogy Saul is, aki „a vállától felfelé magasabb vala az egész népnél” (1Sám 9:2), vagy Jézus, aki az igazak feltámadásakor valamivel magasabb lesz, mint Ádám.⁶ A természetkülönbség jelképes üzenetet közvetít a férj és a feleség pozíciójáról. A férfi kapta a családfő szerepét (1Kor 11:3; Ef 5:23), felelősség nyugszik rajta, tekintélye van, ami tiszteletet követel (Ef 5:22, 33; Kol 3:18; 1Pt 3:1, 6).
- A férfi közvetlenül Istentől megkapta az Éden-kert otthonát, az ezzel járó fizikai és erkölcsi felelősségeket (1Móz 2:15), engedelmeskedve az isteni parancsnak (1Móz 2:16–17). Vele ellentétben a nő „beleszületett” az Éden-kertbe, Ádám által megkapta Isten parancsát, és ő is a bűntelen élet örömeinek, a szolgálatnak és a felelősségeknek a részese lett. A család létrehozó felelősség Ádámról áruháru.
- Noha mindkettejüket figyelmeztették az angyalok, Ellen G. White azt írta, hogy az asszonyt külön tanácsolták, hogy ne távolodjon el a férjétől, ami alatt nem csak fizikai közelség, összetartozás értendő.
- A bűnbeesés után Isten nem mindkettejüket, hanem csak Ádámot szólította, őt kérte számon.
- Éva férjével szemben is tévedett. Az, hogy Ádám megengedte Évának, hogy szabadon járjon a kertben, még nem lett volna olyan nagy probléma, a menny sem várta el tőlük, hogy szíamii ikreként éljenek. De a til-

tott fához érve, amikor a kígyó kísérteni kezdte őt, Évának szólnia kellett volna Ádámnak, mielőtt áldozatul esik, de csak a baj bekövetkezte után számolt be a férjének. Ezért a bukás után, a fegyelmi határozatok kihirdetésekor, Évához szólva Isten kihangsúlyozta, hogy az asszonynak a jövőben engedelmeskednie kell a férjének, ami azt jelenti, hogy a családfői tekintély továbbra is a férj személyéhez kapcsolódik. Ezzel egy időben az engedelmesség része volt a szenvedés iskolájának, mivel az évezredek folyamán a férfi sokszor visszaélt ezzel a tekintélyével.

- Amikor a férj és a feleség is „Krisztusban” él, a visszaéléseknek és a szenvedésnek meg kell szűnniük. A házastársak közötti kapcsolatnak tükröznie kell a Paradicsomban uralkodó egyenlőséget a felek között (1Kor 11:11–12; Gal 3:28), a keresztény társadalomban nem törvényes az, ha a nőt a neve miatt diszkriminálják. A nő a legmagasabb tisztségeket is betöltheti egy társadalomban, de magasabb funkciója ellenére is tisztelnie kell a férjét. A család Isten által létrehozott intézmény, amelyben a legfontosabb felelősséget Isten minden esetre vonatkozóan meghatározta.⁷ ■

(Folytatjuk)

Florin Lăiu, nyugdíjas bibliatanár

1. Helyenként akadnak kihagyások a hagyományos héber szövegben a Septuagintához képest. Egy mindenki által ismert ilyen szöveg 1Móz 4:8, ahol a „Menjünk ki a mezőre!” mondat az összes létező hagyományos

héber szövegből hiányzik, míg a régi szövegváltozatokban megvan (Septuaginta, Vulgata, Samaritánus Pentateukhosz).

2. „És láták az Istenek fiai az emberek leányait, hogy szépek azok” (*tōbōt*), „szép ábrázatúak” (*tōbā*, 1Móz 24:16; 26:7; 2Sám 11:2; Eszter 1:11; 2:3, 7); „látta, hogy szép volt” (jól sikerült, kiváló – *tōb*, 2Móz 2:2). Ugyanakkor a „csúnya”, „kellemetlen” gondolatának kifejezésére a héber a *raʿ* melléknevet is használja, ugyanolyan körülmények között (1Móz 41:2–5). A héber nyelvnek van olyan mellékneve, amely kizárólag a szépet fejezi ki (*yaphē*, *yaphā*, 1Móz 12:11, 14; 39:6).

3. Héber *célem* = „szobor”, „kép”, „alak”. 4Móz 33:52; 2Kir 11:18; 1Sám 6:5; Ez 23:14.

4. 1Kir 16:10; 2Kron 4:3; Ézs 40:18; Ez 1:5, 10, 13, 16, 22, 26; 8:2; 10:1, 10, 21–22; 23:15.

5. „Ádám termete sokkal nagyobb volt, mint a napjainkban élő embereké. Éva alacsonyabb volt nála, megjelenése szép és nemes volt” (FD 22.2). „Amikor kikerült Teremtője kezéből, Ádám nemes termete magas volt, arányaiban tökéletes. Kétszer magasabb volt a ma élő emberekhez képest. Vonásai szépek, hibátlanok voltak. Arca egészségtől kicsattanóan pirosposzsgás volt. Éva alacsonyabb volt Ádámnál, a válláig ért. Megjelenése gyönyörű volt, nemes, méreteiben tökéletesen arányos” (Spiritual Gifts 3:34, 1864).

6. „A halottak olyan termettel támadnak fel, amilyennel a sírba szálltak. Ádám is a feltámadt sokaság között áll. Alakja méltóságteljes, alig kisebb, mint az Isten Fié” (A nagy küzdelem, 644.3).

7. Ez a téma azért is összetett, mert kulturális szempontok is közrejátszanak benne, amelyeket a Mózes törvénye és bizonyos apostoli utasítások is tükröznek (az asszonyok nyilvánosság előtti hallgatására, a fátyol viselésére, az asszonynak a férje iránti engedelmességére vonatkozóan, stb.). Lévn, hogy ezek az aspektusok társadalmilag és kulturálisan feltételezettek, a társadalom általában eldönti, hogy mikor és hogyan módosuljanak (vagy akár el is töröltessenek) ezek a szabályok. Még a legdiszkriminatívabb, legpatriarchálisabb társadalmakban is, a nőknek lehetősége volt nyilvános tisztségeket betölteni, férjüknél előkelőbb társadalmi pozíciót elfoglalni. Ezt a következő bibliai esetek bizonyítják: 3200 évvel ezelőtt Debora jelentős nyilvános tisztséget töltött be bíróné és próféta-ként egy olyan férj mellett, aki nem ért fel az ő szintjére (egy bizonyos Lappidoth); Priscillát néhányszor a Szentírás a férje előtt említi (ApCsel 18:18; Róm 16:3; 2Tim 4:19), egy bizonyos keresztény tanítónővel együtt (ApCsel 18:26).

Nyugovóra tért » » » » »

BALLA LEVENTE, Balla Adalbert és Erzsébet fia 1957. december 16-án született a Kolozs megyei Szentmargitán. Hárman voltak testvérek: Levente, Rubinka és Olivér. Korán árván maradtak: édesanyjuk 39 éves korában elhunyt, majd tíz évvel e szomorú esemény után a család legkisebb fia, Olivér is meghalt.

Levente az elemi iskolát Szentmargitán végezte el, majd szakirányú végzettséget szerzett az ipari és polgári építkezés terén. 1981 májusában keresztelkedett meg az Adventista Egyházba a nagysármási gyülekezetben. 1982. szeptember 5-én há-

zasságot kötött Valentinával, Valériu és Valeria Voda egyedüli lányával. Menyasszonya szülei nagyon boldogok voltak, hogy az Úr megajándékozta családjukat Leventével.

Magánszobafestőként dolgozott, majd 1990 után feleségével együtt fényképészeti műhelyt kezdett el üzemeltetni. A besztecei adventista gyülekezet tartóoszlopa volt, 30 éven keresztül presbiterként szolgálta a közösséget és az Urat. Szerette Istent, támogatta az egyházat, sosem hiányzott az istentiszteletekről. Nagyon rossz volt az egészsége, szív- és cukorbeteg volt, és reumatoid poliartritiszben is szenvedett, ami végül korai halálához vezetett: 2022. április 14-én, a feltámadás reménységében átadta életét az Úrnak. Szemvedése ellenére mindvégig teljességgel bízott az Úrban és ígéreteiben. Rendületlenül hisszük, hogy hamarosan újralátjuk egymást, amikor jósaős Urunk visszatér, hogy hazavigyen minket. ■

Lejegyezte unokaöccse, **Balla Lorand**

A KENYEREK MEGSOKASÍTÁSA (JN 6:1-15)

Olvasd el Jn 6:1-15 verseit! Jézus 5000 embert vendégelt meg két halból és öt kenyérből, a végén pedig még 12 kosár morzsát is összeszedtek. Jegyezzétek meg, hogy Jézus nem csupán elegendő mennyiségben ad számunkra, hanem többet is annál, amire szükségünk van. Hogy emlékeztetetekbe tudjátok vésni Jézus e csodáját, keressétek meg a történet elrejtett kulcsszavait az alábbi táblázatban. A szavakat vízszintesen, függőlegesen és átlósan helyeztük el.

**OLVASOK ÉS
FELFEDEZEK**
**ALINA
CHIRILEANU**

Alina Chirileanu,
az Unió Gyermekosztálya
igazgatójának asszisztense

JÉZUS, GALILEA, TIBERIÁS, SOKASÁG, TANÍTVÁNYOK, GYERMEK, KENYÉR, HAL, KOSÁR

S	E	H	E	T	V	Y	N	J	O	P	X	V	S	D
Ü	N	Ü	Ö	J	A	X	Z	W	Q	S	G	R	E	G
B	S	D	S	N	J	N	M	F	J	É	Z	U	S	J
C	O	N	E	T	B	J	Í	O	Ő	Ű	M	E	U	Í
C	K	E	N	Y	É	R	V	T	T	M	I	Ü	Ű	G
A	A	E	F	T	Á	Y	Q	I	V	A	V	Y	G	Y
B	S	G	O	S	I	B	Y	B	R	Á	O	T	H	E
R	Á	S	O	Ü	K	J	I	E	N	V	N	T	Y	R
U	G	K	G	R	O	H	N	R	F	R	T	Y	U	M
Í	X	V	A	S	G	A	L	I	L	E	A	T	O	E
Q	G	R	A	R	V	L	I	Á	R	O	Z	T	S	K
Ű	H	F	Y	G	J	K	L	S	U	R	T	N	I	G

G	I	N	T	U	S	T	K	J	G	L	Y	H	F	Y
K	S	T	Z	O	R	A	I	L	V	A	V	G	D	O
E	O	T	A	L	I	E	A	T	O	E	J	X	V	A
W	U	M	A	S	G	A	L	I	L	E	A	T	O	E
U	G	K	G	R	O	H	N	R	F	R	T	Y	U	M
R	A	S	O	Ü	K	J	I	E	N	V	N	T	Y	R
B	S	G	O	S	I	B	Y	B	R	Á	O	T	H	E
A	A	E	F	T	Á	Y	Q	I	V	A	V	Y	G	Y
G	C	K	E	N	Y	É	R	V	T	T	M	I	Ü	Ű
J	C	O	N	E	T	B	J	Í	O	Ő	Ű	M	E	U
B	S	D	S	N	J	N	M	F	J	É	Z	U	S	J
G	Q	G	R	A	R	V	L	I	Á	R	O	Z	T	S
S	E	H	E	T	V	Y	N	J	O	P	X	V	S	D

Megoldás:

AZ OMLÁSI KIKÉPZŐ KÖZPONT ÉS A DÉL-ERDÉLYI EGYHÁZTERÜLET KÖZÖS SZERVEZÉSÉBEN

MISSZIONÁRIUS- ÉS BIBLIAMUNKÁS-KÉPZÉS

**OMLÁS (AMNAȘ), SZESEN MEGYE
AUGUSZTUS 1. – SZEPTEMBER 17.**

A RÉSZVÉTEL VONATKOZHAT A KÉPZÉS TELJES IDŐTARTAMÁRA, VAGY CSAK A SPECIFIKUS OSZTÁLYOK KURZUSAIRA:

A MISSZIÓMUNKA ÉS A MÉHÉSZET ÁLTALI ÖNFINANSZÍROZÁS

AUGUSZTUS 1–5. – MICHAEL SCHELL

A JELENÉSEK KÖNYVÉNEK TANULMÁNYOZÁSA

AUGUSZTUS 22–23. – ȘTEFĂNIȚĂ POENARIU

BIBLIATANULMÁNYOK ÉS GYÜLEKEZETALAPÍTÁS

AUGUSZTUS 8–11. – POTOCEAN CAROL

ÖSSZEHASONLÍTOTT DOKTRÍNÁK

AUGUSZTUS 29. – SZEPTEMBER 1. – MARIUS MITRACHE

MISSZIOLÓGIA

AUGUSZTUS 15. – LUCIAN CRISTESCU

DÁNIEL KÖNYVÉNEK TANULMÁNYOZÁSA

SZEPTEMBER 5–6. – GABRIEL BAN

A KÖZÖNSÉGES BETEGSÉGEK ÉS AZ ORVOSI MISSZIÓMUNKA

AUGUSZTUS 18–20. – DR. VIOLETA BRATU

HOMILETIKA

SZEPTEMBER 12–15. – VALENTIN CUCU

TOVÁBBI OSZTÁLYOK: AZ IMÁDSÁG, A SZENTLÉLEK, A SZENTÍRÁS TANULMÁNYOZÁSA, A HÁZRÓL HÁZRA TÖRTÉNŐ MUNKA, ISTEN AKARATÁNAK MEGISMERÉSE, TÁPLÁLKOZÁS, TERMÉSZETES GYÓGYMÓDOK.

FELIRATKOZÁS ÉS TOVÁBBI RÉSZLETEK: 0766.316.515

2022